

BIJLAGE D4**Advies****Haal Centraal BRP API****Programma Generieke ICT****Agendapunt**

Cluster Bestuurs- en Concernondersteuning

Bezoekadres: Wilhelminakade 179, Rotterdam

Postadres: Postbus 1130, 3000 BC Rotterdam

Datum Stuurgroep	: 10 februari 2022
Directeur	: Mark Vermeer
Programmamanager	: Els Mitek
Steller	: Stephanie Weerdenburg & Bernie Goedhart Ruben van der Linde & Mathias Oliveira (Conduction)

**Programma
Generieke
ICT**

INHOUD

Wijzigingslog	4
Verklarende begrippenlijst	5
Inleiding	8
Haal Centraal BRP-API	9
Relatie tot Common Ground componenten	9
Relatie tot wettelijke kaders	10
Functionaliteiten van de Haal Centraal BRP-API	11
Gap met huidige situatie	12
Huidige situatie (IST)	13
Organisatie	13
Kennis	13
Proces	13
Techniek	14
Governance	16
Toekomstige situatie (Soll)	17
Organisatie	17
Kennis	17
Proces	18
Techniek	18
Governance	22
Businesswaarde Haal Centraal BRP-API	23
Flexibiliteit en Innovatie	23
Privacy	23
Uitfaseren SBS	23
Aansluiting op andere Common Ground applicaties	23
Roadmap	24
Use cases	25
Financieel	27
Incidenteel	27
Structureel	28
Advies	29
Bijlage 1: Bronnen	31
Bijlage 2: Interviews & stakeholders	32
Bijlage 3: Userstories	33

<i>Userstory 2: Als developer wil ik dat er caching headers worden toegepast.....</i>	33
<i>Userstorie 3: Als gemeente wil ik kunnen tijdreizen</i>	33
<i>Userstory 4: Als gemeente wil ik kunnen zoeken op wettelijke criteria voor burgerzaken</i>	34
<i>Userstory 5: Als gemeente wil ik ja/nee-vragen kunnen stellen</i>	34
<i>Userstory 6: Als gemeente wil ik telefoonnummer en email kunnen opvragen</i>	34
Bijlage 4: Uitwerking Roadmap	36
Organisatie.....	36
Uitfaseren SBS	36
Structureel bijdragen in Common Ground.....	36
Kennis	36
Er zijn onjuiste verwachtingen.....	37
Common Ground ecosysteem	38
Proces	38
GLO op proces- in plaats van applicatieniveau	38
Enkele bevraging vs Dubbele bevraging.....	38
Techniek.....	39
GBA-V synchronisatie	39
“Breng Centraal”	40
Handhaving GLO's.....	40
Volgindicaties / Notificaties.....	41
Archivering en persistente verwijzingen (Tijdreizen)	41
Dubbele bevraging in het kader van dataveiligheid	43
Massaverwerkingen en Bulkbevragingen	43
Haal Centraal vs Haal Decentraal.....	44
Bovenwettelijke gegevens	44
“Backwards compatibility” (het ondersteunen van oudere versies)	45
Legacy applicaties	46
Gecentraliseerd opslaan van verwerkingen.....	46
Governance.....	47
Data bij de bron resulteert in exponentieel meer bevragen	47
Operationele beschikbaarheid Haal Centraal API's.....	48
Nieuw naast oud	48
Doorontwikkelen Haal Centraal BRP-API	49
Bijlage 5: Over de schrijvers van het advies.....	52

Wijzigingslog

Versie	Datum	Change	Wie
0.4	04-11-2021	Initieel document	MO/RL
0.5	16-11-2021	Toevoegen Change log	MO
0.5.1	16-11-2021	Taalgids Rotterdam toegepast Synchronisatie impact GBA-V verwerkt Deel feedback 1e review verwerkt	MJ MO MO
0.5.2	15-11-2021	Nalopen tekstopbouw	RL
0.5.3	25-11-2021	Review feedback verwerken Toevoegen interview inzichten	MO MO/RL
0.8	26-11-2021	Review feedback verwerken	MO
0.81	02-12-2021	Management samenvatting toegevoegd	RL
0.83	7-12-2021	Review commentaar verwerkt Marco Klerks, Els Mitek, Masood Ghulam	MO/RL
0.84	8-12-2021	Review commentaar verwerkt Ruub van der Klip	MO
0.85	8-12-2021	Herstructurering document	MO/RL
0.86	10-12-2021	Toevoegen financieel	RL
0.862	11-12-2021	Intern review commentaar verwerkt	MO/RL/MR
0.8.7	12-12-2021	Intern review commentaar verwerkt	MO/RL/MR
0.8.8	7-1-2022	Intern review commentaar verwerkt	MO/RL
0.9	18-1-2022	Intern review commentaar verwerkt + oplegger + Matrix	MO/RL/WS/GA
1	03-01-2020	Verwerken laatste openstaande opmerkingen	RL
1.1	29-01-2022	Verwerken feedback	RL/MO
1.2- def	1-2-2022	Verwerken feedback	MO/BG

Verklarende begrippenlijst

Afkorting	Begrip	Betekenis
BRP	Basisregistratie personen	De Basisregistratie Personen (BRP) is een databank met persoonsgegevens van personen die in Nederland wonen of gewoond hebben.
GBA	Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens	Heet nu BRP
GBA-V	GBA Verstrekkingvoorziening	De landelijke voorziening waar gemeenten de lokale BRP heen kopiëren. Wordt gebruikt om buitengemeentelijke personen op te vragen.
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming	Europees ook wel GDPR genoemd
HC	Haal Centraal	Landelijke programma vanuit de VNG
GLO	Gegevensleverings-overeenkomst	Een GLO is een afspraak over levering en gebruik van gegevens tussen een (gegevens)leverancier en een afnemer.
SBS	Stelselbeheersysteem	Datadistributiesysteem
GUC	Gegevensuitwissel component	Onderdeel van het datadistributiesysteem
NHR	Basisregistratie Nederlands Handelsregister	Het Handelsregister is de basisregistratie waarin alle bedrijven en rechtspersonen ingeschreven staan.
ESB	Enterprise Service Bus	Een Enterprise Service Bus (ESB) is een software oplossing waarmee de onderlinge communicatie wordt uitgevoerd voor allerlei verschillende systemen binnen een organisatie.
Key2BZ	Key2Burgerzaken	Huidige burgerzakenpakket
RvIG	Rijksdienst voor Identiteitsgegevens	RvIG is een onderdeel van het Ministerie van Binnenlandse zaken en de autoriteit en regisseur van het veilig en betrouwbaar gebruik van identiteitsgegevens.
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten	De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is de organisatie die alle gemeenten in Nederland en de overzeese gebieden verbindt. De vereniging heeft als doel om de lokale overheid te versterken, zodat gemeenten hun inwoners optimaal kunnen bedienen. Belangenbehartiging, kennisuitwisseling en het gezamenlijk uitvoeren van maatschappelijke opgaven zijn de kerntaken van de VNG.
JSON	JavaScript Object Notation	https://www.json.org/json-en.html
(REST) API	Representational State Transfer Application Program Interface	https://www.uptrends.nl/wat-is/rest-API
StUF	Standaard Uitwisselings Formaat	Zie ook de GEMMA online
BAG	Basis Administratie Gebouwen	De Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) is de registratie waarin gemeentelijke

		basisgegevens over alle gebouwen en adressen in Nederland zijn opgenomen.
SLA	Service Level Agreement	In een SLA wordt de kwaliteit beschreven van de diensten die worden geleverd. De overeenkomst kan zowel een contract tussen externe als interne partijen zijn.
	Doelbinding	Het koppelen van een rechtmatig doel aan een bevraging
PL	Persoonslijst	De term voor een persoonlijke gegevensset binnen de BRP of GBA-V
xBRP	Experiment Basisregistratie Personen	xBRP is een project in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor de vernieuwing van de BRP
URI	Uniform resource identifier	Een uniform resource identifier (URI), is een internet-protocolelement. Het is een unieke benaming van een "bron", informatie, gegevens of dergelijke.
	Discovery	API Discovery richt zich op deze vindbaarheid van API's en daar mee onderligende data bronnen.
	Middleware	Middleware is de software tussen een besturingssysteem en de toepassingen die erop worden uitgevoerd. Middleware functioneert in feite als een verborgen vertaallaag en maakt communicatie en gegevensbeheer mogelijk voor gedistribueerde toepassingen.
	E-Depot	Een e-Depot is een voorziening met functionaliteit voor de opslag, het beheer en de ontsluiting van de digitale archieven die voor blijvende bewaring in aanmerking komen.
	Gegevensmagazijn	Een registratie van gegevens, ook wel data bron genoemd.
	Tijdreizen	Tijdreizen is een mechanisme waarmee het mogelijk is om op standaard manier informatie op te vragen over een bepaald moment in de tijd. (zie ook)
	Historische bevraging	Een bevraging waar de status en waarde van data bevraagd wordt op een specifiek moment in het verleden. (zie ook tijdreizen)
	Verstrekking	Levering van data door een databron zoals bijvoorbeeld het GBA-V.
RNI	Register Niet Ingeschrevenen	De Registratie Niet-ingezetenen (RNI) is een onderdeel van de Basisregistratie Personen (BRP). Hierin staan gegevens van personen die niet (meer) of korter dan 4 maanden in Nederland wonen.
	Haven	Een VNG standaard voor Kubernetes (Cloud) omgevingen.
	Diginetwerk	Diginetwerk is een afsprakenstelsel voor het koppelen van besloten netwerken van de

		overheid. Via deze gekoppelde netwerken kunnen alle organisaties met een publieke taak onderling gegevens uitwisselen.
SaaS	Software as a Service	Software as a service, vaak afgekort als SaaS, ook weleens software on demand genoemd, is software die als een online dienst wordt aangeboden.
RBAC	Role-based access control	Role-based access control (RBAC) is een methode waarmee op een effectieve en efficiënte wijze toegangscontrole voor informatiesystemen kan worden ingericht.
IAM		identity and access management is a framework of policies and technologies to ensure that the right users (have the appropriate access to technology resources.

Inleiding

Gemeente Rotterdam is deelnemer in het Haal Centraal programma¹, waarin API's worden ontwikkeld waarmee gemeenten basisgegevens rechtstreeks bij de landelijke registraties kunnen bevragen. Dit past bij de informatiekundige visie Common Ground. Het afgelopen jaar heeft Rotterdam de Haal Centraal BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen), BRK (Basisregistratie Kadaster) en WOZ (Waardering Onroerende Zaken) geïmplementeerd.

In juli 2022 komt naar verwachting de volgende Haal Centraal API beschikbaar: Haal Centraal BRP (Basisregistratie Personen). Dit is een (REST) API waarmee applicaties BRP-gegevens kunnen opvragen. Rotterdam overweegt het implementeren hiervan in de eigen organisatie. In deze notitie wordt daarom de impact van deze implementatie verder toegelicht. De gemeente Rotterdam heeft daarbij in de opdrachtomschrijving de volgende behoeften aangegeven:

De Rotterdamse situatie

1. Het in beeld brengen van de benodigde functionaliteiten voor Rotterdam t.a.v. BRP-gegevens van de huidige en toekomstige situatie (IST en SOLL). De SOLL-situatie wordt in de vorm van concreet uitgewerkte user stories a.d.h.v. de behoefte vanuit clusters uitgewerkt. Een deel van deze ontbrekende user stories wordt vervolgens ingebracht bij het Haal Centraal programma.
2. Het in beeld brengen van de voor Rotterdam benodigde organisatie en governance rondom de BRP, zowel binnen als buiten de gemeente (IST en SOLL).
3. Het in beeld brengen van de impact op de huidige (data)organisatie, processen, infrastructuur (berichtenpatronen en randvoorwaarden), gegevenshuishouding en (data)governance van Rotterdam.
4. Het in beeld brengen van de roadmap voor de BRP-API en hoe dit past in/op de roadmaps/ontwikkelingen die hieraan raken (zie afhankelijkheden).

De Haal Centraal BRP-API in een breder perspectief

- Het in beeld brengen van de toepasselijke wettelijke kaders.
- Het in beeld brengen van de functionaliteiten van de BRP-API.
- Het in beeld brengen van de (stelsel)werking van de BRP-API, in relatie tot de overige CG-componenten.
- Het in beeld brengen van de benodigde financiën voor de BRP-API in de Rotterdamse situatie.

Het resultaat wordt in de vorm van een adviesrapport neergelegd, zodanig dat:

Advies wordt gegeven over de toegevoegde waarde van het wel/niet in gebruik nemen van de BRP-API voor Rotterdam (wat is de business value van de verschillende achterliggende BRP-API's, wat kunnen we nu niet dat we straks wél kunnen, welk probleem lossen we er mee op, waarom en wie willen de BRP-API, welke (externe) partnergemeenten/organisaties kunnen we erbij betrekken, waarmee gaan we het realiseren, wie is straks eigenaar) en helderheid geven over de financiële aspecten, zodat een snelle implementatie van de Haal Centraal BRP-API volgt.

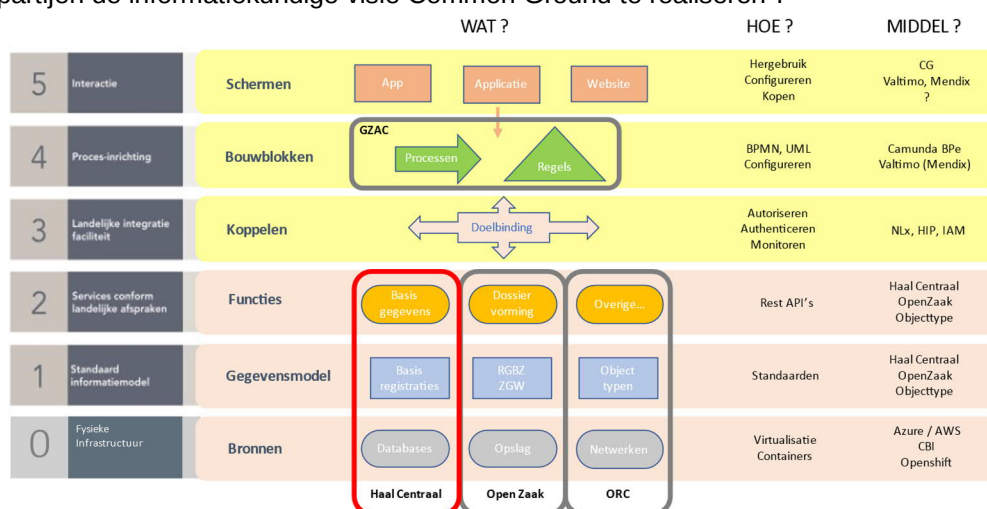
¹ <https://www.vngrealisatie.nl/producten/haal-centraal>

Haal Centraal BRP-API

Haal Centraal BRP-API is een onderdeel van het Haal Centraal programma om gebruik te maken van gegevens in basisregistraties (Basisregistratie Personen (BRP), Kadaster, BRK, e.d. Met Haal Centraal BRP-API is het mogelijk om rechtstreeks de landelijke registratie voor personen te bevragen (het GBA-V²). Dit past bij de informatiekundige visie Common Ground. Het Haal Centraal programma is een initiatief van de G5-gemeenten (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht en Eindhoven) en een samenwerking van gemeenten met VNG, VNG Realisatie, Kadaster, RvIG, KVK en BZK.

Relatie tot Common Ground componenten

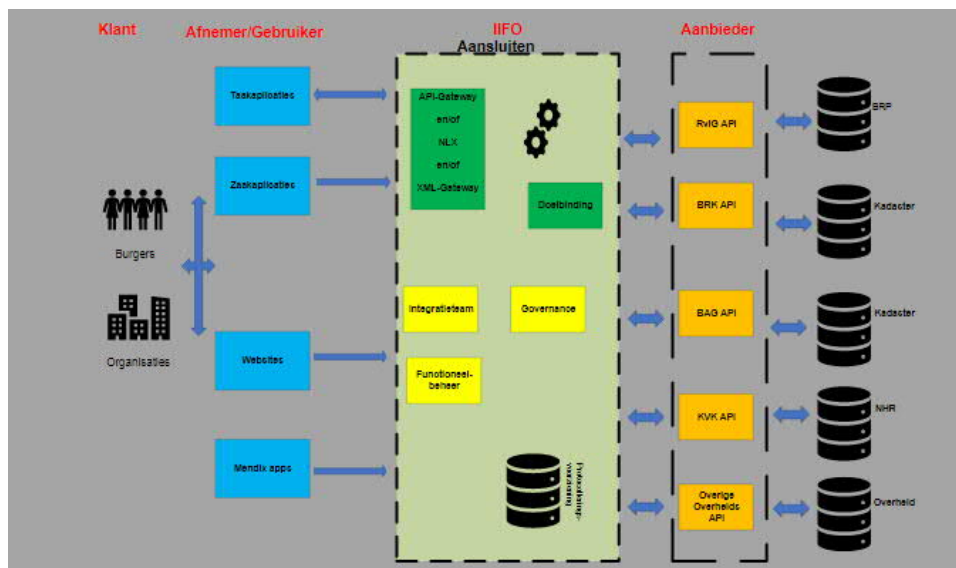
Binnen Common Ground wordt gebruik gemaakt van een informatiekundig model, vaak afgebeeld in lagen. Een globale invulling van het informatiekundig model voor Rotterdam is weergegeven in Figuur 1. Het gebruik van de Haal Centraal BRP-API bevindt zich op laag nul tot en met twee. Het GEMMA Gegevenslandschap is een referentiearchitectuur die is opgesteld om als gemeenten samen met andere partijen de informatiekundige visie Common Ground te realiseren³.

Figuur 1 Haal Centraal BRP-API in relatie tot Common Ground

² GBA-V staat voor GBA Verstrekkingsvoorziening en is de centrale component in het BRP-stelsel. Een verstrekking is een levering van data door, in dit geval het GBA-V.

³ <https://www.gemmaonline.nl/index.php/Gegevenslandschap>

Figuur 2 Schematisch overzicht van de Haal Centraal API's.

In Figuur 2 een overzicht van alle Haal Centraal API's die op dit moment beschikbaar zijn of op korte termijn (BRP) beschikbaar komen weergegeven. Daarnaast is er schematisch aangegeven hoe afnemers van Rotterdamse taakapplicaties (gaan) aansluiten op de Haal Centraal API's.

Relatie tot wettelijke kaders

De Basis Registratie Persoonsgegevens (BRP) is één van de Nederlandse basisregistraties. Het als persoon - wel of niet - opgenomen zijn in de registratie, en de wijze van opname heeft directe praktische en juridische consequenties voor inwoners. Iemand die niet is opgenomen in de BRP is geen inwoner van Nederland en kan geen aanspraak maken op rechten die een inwoner van Nederland wel kan maken.

De BRP is streng gereguleerd. Wijzigingen op de data mogen alleen binnen bepaalde wettelijke processen plaatsvinden. Binnen het programma Haal Centraal BRP is het wijzigen van personen in de BRP buiten scope. Er worden geen gegevens gebracht of gewijzigd; er worden alleen gegevens gehaald.

Alle gegevens rondom personen uit de gemeentelijke basisregistratie zijn ondergebracht in één centrale, landelijke database het GBA-V. GBA-V staat voor GBA Verstrekkingsovereenkomst en is de centrale component in het BRP-stelsel. Een verstrekking is een levering van data door, in dit geval het GBA-V. Deze bevat alle persoonslijsten (PL) die in alle Basisregistratie Personen (BRP) zijn ingeschreven. Aangezien de Haal Centraal BRP-API het GBA-V als databron heeft, betreft een afname op de Haal Centraal BRP-API juridisch gezien een afname op het GBA-V.

Het afnemen van GBA-V verloopt via de Haal Centraal BRP-API echter anders dan nu. Namelijk in plaats van het eerst bevragen van het lokale BRP van de gemeente wordt meteen de Haal Centraal BRP-API bevragd (en daarmee direct het GBA-V). Daarmee verdwijnt de stap voor het eerst bevragen van het eigen BRP door een gemeente. Het is op dit moment echter nog een verplichting om eerst lokaal te bevragen. Om het GBA-V direct te bevragen, zonder eerst lokaal te moeten bevragen juridisch mogelijk te maken, wordt er (per juni 2022) een tijdelijke uitzondering gemaakt voor experimenten. Deze uitzondering geldt voor 4 jaar. Hierna moet er een aanpassing aan de wet zijn doorgevoerd.

Ondanks het uitsluiten van wijzigingen en een experimenteer-artikel blijven er wettelijke kaders van toepassing op Haal Centraal BRP. De [Wet basisregistratie personen](#) stelt vast wie onder welke bevoegdheden toegang mag verkrijgen tot de BRP dan wel het GBA-V. Daarnaast zijn de in (Haal Centraal) BRP opgenomen gegevens per definitie persoonsgegevens. Ze vallen onder de [Algemene](#)

[verordening gegevensbescherming](#). De Autoriteit Persoonsgegevens heeft de verantwoordelijkheden van de gemeente hierbij [nader gedefinieerd](#) als [verwerker](#)⁴. Naast het beheren van de BRP maakt de gemeente echter zelf ook gebruik van de BRP binnen haar applicaties. In dat geval fungeert de gemeente als [afnemer](#) van persoonsgegevens.

De Wet BRP en AVG leveren de volgende belangrijkste verplichtingen op voor de BRP:

- Het gedurende 20 jaar bijhouden van verstrekkingen uit de BRP (artikel 3.22 Wet BPR);
- Het bijhouden van een verwerkingsregister (artikel 30 AVG);
- Doelbinding (artikel 5 AVG);
- Op verzoek van inwoner binnen 4 weken inzichtelijk maken van verwerkingen;
- Datalekken melden (artikel 33 en 34 AVG);
- Een functionaris gegevensbescherming (FG) aanwijzen (artikel 37 en 38 AVG).

Bovenstaande verplichtingen zijn bestuurlijk en wettelijk belegd bij het College van Burgemeester en Wethouders.

Hiernaast gelden de volgende wetten: [NORA architectuur](#), [BIO beveiliging normen](#) en de archiefwet. Wetten als de Wet openbaarheid van bestuur, (Wob) die per 1 mei vervangen wordt door de Wet open overheid (Woo), en de Wet hergebruik van overheidsinformatie spelen vrijwel geen rol, omdat het hier om individuele persoonsgegevens gaat.

Bovenstaande kaders (waaronder ook Privacy en AVG) worden nader uitgewerkt door het landelijke Centrum Informatiebeveiliging en Privacybescherming (CIP). Daarnaast is er een [risico analyse tool beschikbaar](#) van uit de VNG. Hieruit komen aanvullende eisen naar voren, zoals:

1. Bevragingen aan Haal Centraal BRP moeten via overheidsstandaarden (diginetwerk) lopen (BIO)
2. Inschatten van risico's en hierop beheers maatregelen toepassen (BIO)
3. Organisatie, Processen en techniek zo veel mogelijk inrichten op het voorkomen van risico's (AVG en BIO).

Functionaliteiten van de Haal Centraal BRP-API

De Haal Centraal BRP-API stelt afnemers in staat om via een REST JSON-methode (een modern koppelvlak in lijn met de NL-API strategie) gegevens op te halen uit het GBA-V. De BRP-API is dus een nieuwe ontsluiting van het GBA-V en maakt gebruik van een gedeelte van de data in het GBA-V. Het gevolg is dat de BRP-API per definitie geen gegevens kan leveren die geen onderdeel zijn van het GBA-V. Het leveren van nieuwe functionaliteiten of het uitbreiden van de dataset in het GBA-V zijn dan ook out of scope van de Haal Centraal BRP-API.

Uitzondering daarop is dat in de Haal Centraal BRP-API gegevens worden verwerkt tot afgeleide gegevens, dit kan nu niet in het GBA-V. Een voorbeeld hier van is verstrekken van een leeftijd in plaats van een geboortedatum.

De meer gedetailleerde technische documentatie is terug te vinden op de [Haal Centraal github](#). Op hoofdlijnen bestaat de API uit de volgende functionaliteiten:

- BRP-gegevens bevragen op het GBA-V
- [Historische BRP-gegevens bevragen](#) (opvragen van alle wijzigingen)
- [Reisdocumenten bevragen](#)
- [Het raadplegen van de \(historische\) bewoning van een adres](#)
- [Landelijke tabellen bevragen](#)
- Simpele zoekleutels:
 - Naam
 - Verblijfplaats
 - In leven zijn
- Logging op afnemend systeem (welk systeem stelt welke vraag)

⁴ <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/overheid/basisregistratie-personen-brp#welke-avg-plichten-heb-ik-als-gemeente-bij-de-brp-6701>

Gap met huidige situatie

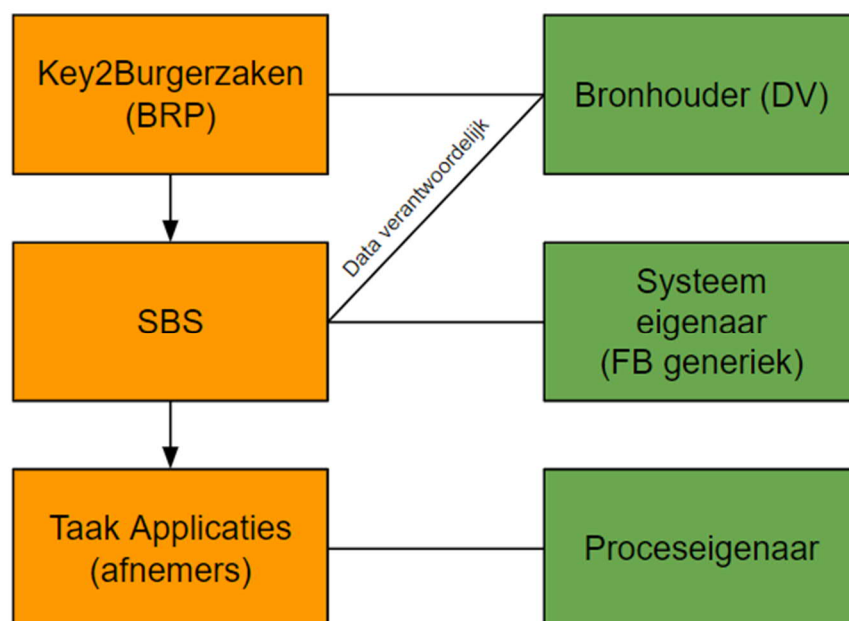
De bovenstaande functionaliteiten van de Haal Centraal BRP-API betekenen dat er functionaliteit niet wordt ondersteund die momenteel wel bij Rotterdam in gebruik is als onderdeel van het huidige datadistributiesysteem (SBS). Een gedeelte van deze functionaliteit kan worden opgevangen door het inrichten van een API gateway / API-Management tool die vanuit Haal Centraal BRP overwogen wordt om te [verplichten](#). Functionaliteit die niet wordt geleverd door Haal Centraal BRP zal door Rotterdam elders moeten worden ondergebracht. Dit wordt verder toegelicht in de hoofdstukken 'huidige situatie (IST)' en 'toekomstige situatie (SOLL)'. De volgende functionaliteiten zijn géén onderdeel van de Haal Centraal BRP-API; een mogelijke oplossing staat achter de functionaliteit aangegeven.

Functionaliteit niet in scope HC BRP-API	Nodig voor nieuw Common Ground landschap	Mogelijke oplossing
Notificeren	Ja	Standaard in ontwikkeling bij VNG, oplossing nog niet beschikbaar
Bulkbevragingen	Nee	Key2burgerzaken
Export grote bestanden	Nee	Key2burgerzaken
Aangehaakte gegevens	Ja	Klantencontacten API en of Overige Registraties Component
Actuele gegevens	Ja	Breng Centraal (wordt later uitgelegd)
Tijdreizen (zie begrippenlijst)	Ja	Uitbreiden Haal Centraal BRP-API
Gecombineerde databronnen	Ja	API gateway / API-Management tool
Uitgebreide zoek sleutels	Ja	Uitbreiden Haal Centraal BRP-API
Datatransformatie	Nee	API gateway / API-Management tool
Archivering	Ja	Uitbreiden Haal Centraal BRP-API
GLO's opstellen	Ja	Mendix
Aansluiten taakapplicaties	Ja	API gateway / API-Management tool
Ketenbeheer	Ja	API gateway / API-Management tool
Logging op medewerkersniveau	Ja	API gateway / API-Management tool
Logging op procesniveau	Ja	API gateway / API-Management tool
StUF- koppelvlak	Nee	API gateway / API-Management tool

Huidige situatie (IST)

Organisatie

Op dit moment zijn er 51 applicaties die afnemer zijn van SBS, voor al deze applicaties is een GLO opgesteld (zie GLO) tussen afnemer en de bronhouder. Daarnaast zijn er applicaties die BRP gegevens gebruiken via bestandsuitwisselingen of via web interfaces (buiten SBS om). De bedoeling is deze applicaties in de toekomst ook aan te sluiten op Haal Centraal BRP-API. In een nieuw naast oud situatie kunnen deze echter gebruik blijven maken van hun huidige koppelvlak.

Figuur 3 Overzicht huidige organisatie

Bovenstaand figuur illustreert de huidige ketenstructuur. Aan de linkerkant staan de systemen afgebeeld, de rechterkant geeft weer onder wiens verantwoordelijkheid deze systemen vallen.

Rol	Afdeling
Functioneel beheer BRP	DV
Functioneel beheer SBS	BCO-IIFO-FB-generiek
Bronhouder BRP	DV
Afnemer	Alle clusters
Privacy Officer	BCO-PA Team Juridisch
Technisch beheer	BCO-IIFO

Kennis

Tijdens het onderzoek zijn meerdere medewerkers van de gemeente Rotterdam geïnterviewd. Alle geïnterviewden zijn positief en redelijk goed op de hoogte over Haal Centraal (BRP) en de potentie die het heeft. Wel is er een behoefte aan aanvullende kennis over Haal Centraal BRP en hoe het ingezet wordt binnen de gemeente Rotterdam. Deze kennisbehoefte is verder uitgewerkt in het hoofdstuk Roadmap en de bijlage "Uitwerking Roadmap".

Proces

Rotterdam heeft de datalevering van BRP-gegevens vastgelegd in eerdergenoemde GLO's. Deze GLO's worden opgesteld tussen de afnemende applicatie/partij (hierna afnemer) en de bronhouder

(verantwoordelijke) BRP binnen de gemeente. Bij het opstellen van de GLO worden privacyaspecten afgewogen. Zo wordt er door de bronhouder en privacy officer bepaald welke gegevens voor welk doel mogen worden opgevraagd (doelbinding). De GLO (en daarmee ook de doelbinding) wordt vastgesteld op applicatieniveau.

Om er voor te zorgen dat SBS de data kan leveren volgens de in de GLO gemaakte afspraken wordt SBS aangepast (configuratie van filters op zowel bevestigingen als mutatie berichten conform doelbinding) volgens deze afspraken. Hierna kan de vragende applicatie gebruik maken van BRP-data. Het is gebruikelijk dat de vragende applicatie de data dupliceert en opslaat. De applicatie kan dan gegevens die onder één GLO zijn opgehaald hergebruiken voor meerdere processen. De bronhouder heeft daardoor geen grip op welke processen binnen de vragende applicatie gebruik maken van de geleverde gegevens alleen de afnemende applicaties zijn zichtbaar in de logging van SBS. Dit is strijdig met doelbindingsgedachte vanuit onder andere de AVG, die doelbinding koppelt aan handelingen (proces). In de nieuwe situatie (Haal Centraal BRP-API) moet dit worden ondervangen.

Techniek

De gemeente Rotterdam is afnemer van het Centric burgerzakenpakket Key2Burgerzaken. Onderdeel van dit burgerzakenpakket is de Basisregistratie Personen (BRP). Dit is de bron van persoonsgegevens van de inwoners van Rotterdam. Voor de ontsluiting en distributie van deze gegevens maakt Rotterdam gebruik van SBS.

SBS is naast een distributiesysteem een gegevensmagazijn tussen de afnemerssystemen en de basisregistratiebronnen. SBS ontsluit basisregistratiebronnen, zoals de binnengemeentelijke BRP, binnengemeentelijke BAG, Landelijke voorziening BRP (GBA-V) en de landelijke voorziening NHR. Het gegevensmagazijn bevat kopieën van de binnengemeentelijke bronnen BRP en BAG.

Om te zorgen dat de afnemende applicatie met recente gegevens werkt lopen er twee synchronisatieprocessen die de data “up-to-date” houden. SBS wordt na wijzigingen in de BRP bijgewerkt met de meest recente gegevens. Afnemers kunnen op deze wijzigingen ook een volgindicatie (abonnement) nemen. Zij krijgen bij iedere wijziging een notificatie vanuit SBS. Met de notificatie distribueert SBS ook de gewijzigde gegevens.

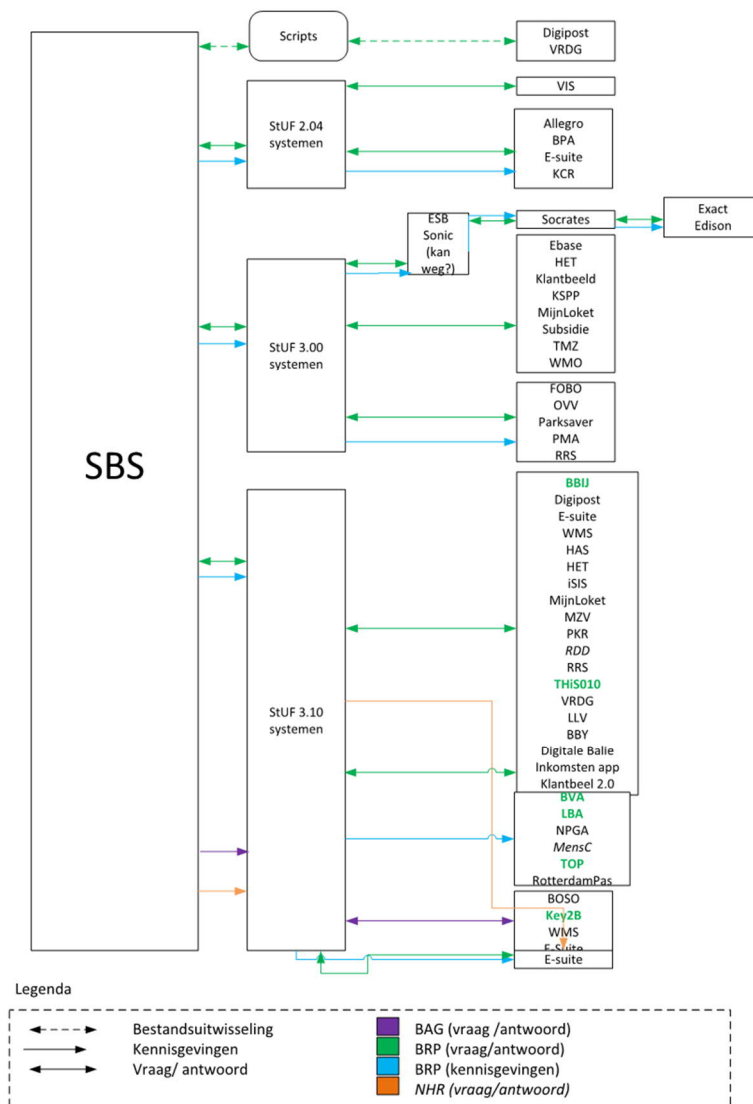
Naast volgindicaties op wijzigingen ondersteunt SBS ook volgindicaties op gebeurtenissen. Een voorbeeld van een volgindicatie op een gebeurtenis, is wanneer een inwoner vijf jaar wordt in verband met de leerplicht. Ook ondersteunt SBS volgindicaties op andere zaken dan personen. Bijvoorbeeld op adressen (voor nieuwe bewoners) en mensen die naar Rotterdam toe verhuizen. Verschillende businessprocessen zijn van deze “bijzondere” notificaties afhankelijk. Zo wordt het toegepast binnen Werk en Inkomen voor het detecteren van nieuwe medebewoners. Op dit moment is de volgindicatie functionaliteit nog in ontwikkeling binnen Haal Centraal BRP.

SBS is gebaseerd op duplicatie van gegevens (voor inwoners van Rotterdam, voor niet inwoners wordt het GBA-V gebruikt). De gegevens van inwoners van Rotterdam worden vernieuwd in SBS vanuit Key2Burgerzaken. Dit gebeurt door wijzigingsberichten, ook wel mutatieberichten (lo-01) genoemd. Doordat SBS een kopie van de data uit Key2burgerzaken heeft is SBS niet afhankelijk van Key2Burgerzaken voor het “live” uitleveren van gegevens aan haar afnemers. Het kan nog steeds gegevens leveren als Key2Burgerzaken offline is.

De aangeleverde gegevens van Key2Burgerzaken bevatten per definitie alleen inwoners van Rotterdam. Voor het ophalen van buitengemeentelijke gegevens maakt SBS gebruik van het GBA-V. Hiermee combineert SBS twee bronnen tot één interne plek voor distributie van persoonsgegevens

voor afnemende applicaties. De gemeente is verplicht om personen eerst in haar lokale bron (BRP) op te zoeken voordat zij in het GBA-V mag zoeken, ook wel bekend als “dubbele bevraging”.

Bronnen voor BRP gegevens (Key2burgerzaken en SBS) houden bij hoe gegevens zijn uitgeleverd, hierbij wordt gelogd welke gegevens zijn uitgeleverd aan welke afnemers. Afnemers houden zelf bij waarvoor zij deze gegevens hebben gebruikt. Op deze manier ontstaat er een controle keten voor verwerkingen. SBS is hierbij naast bron voor BRP gegevens ook zelf afnemer van BRP gegevens bij Key2Burgerzaken. Naast SBS zijn er ook andere afnemers van Key2Burgerzaken (zoals GBA-V en enkele handmatige exports). Voor deze afnemers verandert er bij de invoer van Haal Centraal BRP en/of de uitfasering van SBS niets aangezien Key2Burgerzaken de bron voor deze afnemers blijft. Op termijn is het echter wel wenselijk dat ook deze afnemers overstappen naar de BRP-API zodat er een uniforme afname wijze ontstaat. SBS levert gegevens aan in de vorm van StUF berichten (zie ook Figuur 4). Deze worden door ontwikkelaars als complex, verouderd en onhandig ervaren.

Figuur 4: Overzicht SBS, StUF-versies en afnemende systemen.

Governance

De governance op de BRP wordt (zoals eerder gesteld) onder andere juridisch bepaald door de Wet Basisregistratie Personen, AVG, BIO en ENSIA. Daarnaast zijn er gebruiksafspraken rondom het GBA-V met RvIG.

In de praktijk zijn voor governance op verwerkingen drie bronnen nodig:

- De logging van de bron die vertelt welke afnemers gegevens hebben opgevraagd.
- De logging van de afnemer die de daadwerkelijke verwerkingen bevat.
- De GLO die de doelbinding en privacy afweging van de verwerking bevat.

De gemeente Rotterdam beschikt niet over techniek voor het integraal ophalen van gegevens omtrent de doelbinding- en privacy afweging over de hele keten heen. SBS logt de verwerkingen alleen op applicatie niveau zonder bij te houden welk proces ten grondslag ligt of welke medewerker de handeling uitvoert. Bij een inzageverzoek door een inwoner moet de privacy officer deze gegevens handmatig bij de afnemer(s) opvragen, vergelijken en rapporteren. Dat maakt de controle op privacygevoelige informatie reactief.

Logging van afnemers wordt niet automatisch samengevoegd om tot een totaalbeeld over de organisatie te komen. Er is daarmee geen vaste methodiek voor het detecteren van afwijkend gedrag binnen afnemers (door bijvoorbeeld bedrijfslogica of medewerkers die gegevens onrechtmatig gebruiken). In plaats daarvan wordt geleund op steekproeven. Recent heeft Rotterdam een centrale logging en audittrail voorziening in gebruik genomen om dit proces te verbeteren. SBS is hier nog niet op aangesloten.

Beheersmaatregelen op verwerkingen vanuit de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) zijn vormvrij, mits ze voldoen aan kwaliteitskenmerken. Recent onderzoek⁵ schetst een beeld op welke kwaliteitskenmerken de AP stuurt. Hierbij wordt ketenlogging inclusief medewerker en proces verwacht. Het handmatige controle proces maakt het voor Rotterdam onmogelijk om alle verwerkingen te controleren. Daarmee is het systeem niet sluitend.

Toekomstige situatie (Soll)

Het werken met Haal Centraal vergt meer van de Gemeente Rotterdam dan het overstappen van alleen een technisch koppelvlak. In dit hoofdstuk de uitwerking van de soll met dezelfde indeling als de ist.

Organisatie

Voor het implementeren van Haal Centraal zijn binnen de Rotterdamse ICT infrastructuur. Verschillende nieuwe componenten nodig. Deze componenten moeten functioneel worden beheerd en onder verantwoordelijkheid van een afdeling vallen.

Component	Functioneel Beheer	Verantwoordelijke
Haal Centraal BRP-API	RvIG (Extern)	Bronhouder BRP
API Gateway		IIFO
API Management (HIP)		IIFO
Centrale Logging		IIFO
IAM		IIFO
ORC	G-ICT (POC)	G-ICT (POC)

Hierbij valt op dat het Functioneel Beheer van Haal Centraal BRP-API (in tegenstelling tot SBS) niet bij de Gemeente Rotterdam, maar bij RvIG ligt. Hiervoor zal een servicelevel agreement (SLA) moeten worden opgesteld, de kaders daarvoor zijn opgenomen in het hoofdstuk roadmap en bijlage "Uitwerking Roadmap". De inhoudelijke invulling van proces, techniek en governance op deze componenten wordt hieronder in losse paragrafen uitgewerkt. Dit betreft een vergelijking ten opzichte van de huidige situatie (ist).

Zolang naast Haal Centraal BRP-API ook SBS operationeel blijft, blijven de daar geldende verantwoordelijkheden (uitgewerkt onder hoofdstuk ist) in stand.

Het gebruik van Haal Centraal BRP-API is onderdeel van een wens van de gemeente Rotterdam om aan te sluiten bij Common Ground. Aansluiten bij Common Ground schept de verwachting (vanuit Common Ground) dat de gemeente Rotterdam zal participeren in deze gemeenschap. Voor de invulling van deze participatie kan naar andere grote gemeenten (Amsterdam, Utrecht, Den Haag) worden gekeken. Globaal is de inzet van deze gemeenten op Common Ground als volgt:

- Participeren met Product Owners en Architecten in (product) stuurgroepen
- (Mee)financieren in verschillen componenten
- Product Ownership op meerdere componenten
- Leveren of inhuren van development capaciteit

Op dit moment is de gemeente Rotterdam nog geen Product Owner van componenten en levert zij geen development capaciteit. Wel participeert Rotterdam in stuurgroepen en is Rotterdam medefinancier van projecten binnen Common Ground.

Kennis

Voor het werken met Haal Centraal BRP-API is verschillende soort kennis nodig, zowel juridische en technische kennis over de API zelf, als kennis over aanvullende componenten (zoals een API Gateway, de VNG Haven voor Cloud omgevingen).

Het werken met de Haal Centraal BRP-API vergt het gebruik van een aantal Common Ground componenten (uitgewerkt onder technisch). Het werken met Common Ground Componenten vraagt om kennis over het Common Ground ecosysteem, architectuur, leveranciers management en inkoop. De verschillende kennisbehoeften en mogelijke invulling daarvan staan verder uitgewerkt in de roadmap.

Proces

In de toekomstige (Soll) situatie waarin gebruik wordt gemaakt van Haal Centraal BRP heeft een afnemende applicatie nog steeds een GLO nodig om data af te nemen. Het proces van *aansluiten van een applicatie*, waarbij een applicatie zich moet melden als afnemer bij de bronhouder en vervolgens gezamenlijk een GLO opstelt, verandert daarbij niet.

Het proces van het *opstellen van een GLO* verandert echter wel; het is wenselijk dat de processen van een applicatie inzichtelijk worden gemaakt en de doelbinding en dataminimalisatie⁶ per proces afgestemd worden in plaats van per applicatie. Een logische plek om dat te beleggen is het Expertise Centrum Processen (ECP).

Het doorvoeren van doelbinding op procesniveau levert een aanzienlijke privacywinst op. Met name de privacy en security officers van de Gemeente Rotterdam zien hier voordelen in. Dit maakt de processen transparanter voor inwoners en bij een inzageverzoek is de data sneller beschikbaar, met een hogere detailgraad en een hogere zekerheid van correctheid. Waardoor ontvangt de inwoner meer informatie over hoe zijn data door de gemeente is gebruikt.

De keerzijde van het vastleggen op procesniveau is een toename in de complexiteit van GLO's. Vanuit de privacy en security officers is aangegeven dat deze toenemende complexiteit kan worden gemitigeerd door GLO's te standaardiseren op procesniveau en te "delen" tussen applicaties die dezelfde processen bevatten. Daarnaast worden GLO's momenteel beheerd in Excel. Standaardisatie maakt het mogelijk om hier een (Mendix) applicatie voor te ontwikkelen. Dit scheelt inzet van personeel en is minder foutgevoelig. Verdere verkenning hiervan valt echter buiten deze notitie.

Het *bijhouden* van een GLO verandert ook, omdat Haal Centraal BRP geen mogelijkheid bevat voor het bijhouden en toepassen van vastgelegde afspraken in GLO's. Dit wordt ook buiten scope geplaatst door het programma Haal Centraal. SBS bevat deze functionaliteit wel en past deze voor Rotterdam toe. De Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) heeft uitgesproken dat het toepassen van GLO's de verantwoordelijkheid is van de gemeente. Dat betekent dat bij het overstappen naar Haal Centraal BRP-API er een oplossing moet komen voor het toepassen van GLO's. Haal Centraal adviseert deze functionaliteit onder te brengen in een API-managementtool voor het beheren van API's, bijvoorbeeld een API Gateway. De Landelijke Product Owner van Haal Centraal BRP-API overweegt een API-management tool via de leveringsvoorwaarden te verplichten voor de pilot (via leveringsvoorwaarden). In Rotterdam loopt hiervoor het project Hybride integratie platform (HIP).

Het proces van *gegevens afnemen* verandert ook, afnemers zullen de verwerkingen (en personen die deze uitvoeren) moeten melden bij het centrale verwerkingsregister van de gemeente Rotterdam. Zodat deze (samen door de API Gateway gemelde verwerkingen) een keten vormen. De Vereniging Nederlandse Gemeente (VNG) is bezig met de standaardisatie rondom doelbinding, verwerkingsregister en centrale logging⁷. De daaruit voortkomende standaarden moeten door Rotterdam worden toegepast binnen het Rotterdamse applicatielandschap.

Daarnaast moet er een verschuiving plaatsvinden van het opsporen en inzichtelijk maken van risico's naar het voorkomen van risico's. (zie wettelijke kaders). Pro-actief in plaats van reactief handelen.

Techniek

Een kenmerk van Haal Centraal is dat gegevens niet langer uit de lokale gemeentelijke bron worden gehaald, maar centraal worden opgehaald.

⁶ het uitvragen van de minimale benodigde gegevensset.

Ontsluiting van de data via Haal Centraal BRP geschiedt aan de hand van een API dat onderliggend gebruik maakt van het GBA-V als bron. Er vindt hierbij dus minder dataduplicatie plaats ten opzichte van de huidige situatie in SBS. Omdat het GBA-V zowel binnen- als buiten gemeentelijke inwoners bevat, vervalt de noodzaak tot dubbele bevraging (Wettelijke eis: eerst lokaal bevragen, daarna pas landelijk).

Persoonsgegevens zijn in Haal Centraal BRP-API op te halen aan de hand van een BSN. Op basis van de Haal Centraal API locatie + BSN is er een verwijzing naar een persoon te creëren (URI). Hiermee kunnen deze persoonsgegevens altijd worden teruggevonden. Het werken met verwijzingen in plaats van het kopiëren van data (data bij de bron principe) vermindert dubbele opslag van persoonsgegevens in afnemende applicaties. Door het verminderen van de verspreiding van gegevens blijft er meer grip op de gegevens zelf. Het werken met verwijzingen zorgt bij een eventueel datalek dat er geen of minder persoonsgegevens op straat liggen. Wel dient er bij verwijzingen rekening mee te worden gehouden dat de gegevens “vast” moeten zijn. Ofwel zoals ze waren op een bepaald moment. Dit is nodig voor zowel archivering (toelichting in bijlage “Uitwerking Roadmap”) als het onderbouwen van besluiten. Deze functionaliteit wordt “tijdreizen” genoemd en is geen onderdeel van Haal Centraal BRP.

Haal Centraal BRP maakt het makkelijk te werken met afgeleide gegevens. Zo kan bij Haal Centraal BRP de leeftijd worden opgehaald, in plaats van de geboortedatum. Daarmee worden de principes van “privacy by design” toegepast. In de toekomst kan dit nog fijnmaziger worden uitgewerkt. Bijvoorbeeld is persoon ouder dan 18? Het antwoord hierop kan dan ja of nee zijn. Dit voorkomt het onnodig delen van persoonsgegevens (geboortedatum of leeftijd) bij gemeentelijke processen.

Haal Centraal BRP-API laat zoeken door middel van query's toe. Daarmee kan er beter, gedetailleerder en makkelijker worden gezocht dan met StUF nu. Bijvoorbeeld het opzoeken van personen aan de hand van afgeleide gegevens of uitgebreidere combinaties van gegevens. Dit levert vooral voordeel op bij het vooraf geautomatiseerd invullen van formulieren, zowel op websites als in applicaties.

Haal Centraal BRP-API maakt voor haar datatransport gebruik van restful JSON⁸, deze berichten zijn niet compatibel met StUF. Dat betekent dat er tijdens de transitie naar Haal Centraal BRP-API behoefte blijft om huidige systemen te ondersteunen. Dit kan door middel van een translatie (vertaal) functionaliteit; de optie is om dit onder te brengen in de API gateway. Alternatief kan SBS worden aangehouden in een nieuw naast oud architectuur.

Er zijn op dit moment geen gegevens gesignaleerd die wel onderdeel zijn van SBS en geen onderdeel van Haal Centraal BRP die door afnemers binnen de gemeente Rotterdam worden gebruikt.

De Haal Centraal BRP-API wordt landelijk gefaciliteerd door RvIG, de inhoudelijke opbouw en het beheer van de applicatie is daarmee voor Rotterdam niet relevant. Daar staat tegenover dat Haal Centraal wordt ingekocht als dienst (SAAS) tegen een vergoeding naar gebruik (GBA-V staffel) waarbij de gemeente voor beschikbaarheid afhankelijk is van RvIG.

Er is met Haal Centraal geen faciliteit ingeregeld voor het verlenen van toegang voor individuele taak- of procesapplicaties. Een gemeente wordt geacht als organisatie te koppelen en verdere ontsluiting en correcte verwerking intern te organiseren. Er is geen dataminimalisatie aan de hand van doelbinding of logging in de trant van een verwerkingregister (AVG). Het handhaven van GLO's is daarmee niet mogelijk met de inzet van alleen de Haal Centraal BRP-API. Daarvoor zal aanvullende

⁸ JSON - JavaScript Object Notation zie ook: <https://www.json.org/json-en.html>.

(logging) functionaliteit moeten worden gerealiseerd bij iedere gemeente die gebruik maakt van de Haal Centraal BRP-API.

Bovenstaande functionaliteit kan worden opgevangen door het gebruik van een API management tool zoals een API Gateway. Dit gaat verder dan het faciliteren van een verbinding (Diginetwerk en NLX) en het vastleggen van logging. De API Gateway kan aan de hand van GLO's specifieke filters toepassen op berichten voor dataminimalisatie.

Naast de API Gateway moeten taak en procesapplicaties worden aangepast. Ze moeten gebruik gaan maken van JSON berichten op de Haal Centraal BRP-API (in plaats van StUF berichten). Daarnaast moeten de procesapplicaties logging wegschrijven naar het centrale verwerkings register. Uitwerkingen hiervan zijn opgenomen in de bijlage "Uitwerking Roadmap".

Er is nog geen oplossing beschikbaar voor actuele gegevens, hiervoor kan het project experiment BRP (xBRP) worden afgewacht wat in januari 2022 van de VNG is overgedragen aan BZK.

Architectuur Haal Centraal BRP-API

Taak Applicatie

Taak (en proces) applicaties ontrekken hun gegevens via de API Gateway en niet direct op de Haal Centraal BRP-API. Ze blijven zelf verantwoordelijk voor RBAC en logging maar schrijven de logging ook weg naar een centrale bron

Er is een centrale faciliteit voor logging, hierin word zowel door applicaties als door de API gateway elke bevraging gelogd. De centrale logging bevat per bevraging:

- De medewerker
- Het proces (doelbinding)
- Het bevroagde object
- De gevraagde gegevens en het antwoord

Logging

De API gateway haalt via een landelijke integratie faciliteit gegevens op uit de Haal Centraal BRP-API. Hierbij levert de API gateway alleen gegevens uit aan applicaties die hierop recht hebben (GLO) en worden deze gegevens geminimaliseerd aan de hand van deze rechten.

Gateway

Diginetwerk

Landelijke integratie faciliteit (keuze)

NLX

BRP-API

RvIG beheert de Haal Centraal BRP-API en stelt die beschikbaar

GBA-V

Ook bij de Haal Centraal BRP-API is de onderliggende "databron" de GBA-V database

Laag 4

Laag 3

Laag 2

Laag 1

Governance

Onder de huidige situatie (ist) is geconstateerd dat de controle van verwerkingen op persoonsgegevens momenteel handmatig gebeurt. De verwachte toename van het aantal bevragingen (uitgewerkt in het bijlage “Uitwerking Roadmap”) en afnemers door gebruik van de Haal Centraal BRP-API maakt het onhoudbaar dit handmatig te blijven doen. Het veranderen van de governance is daarmee randvoorwaardelijk voor het invoeren van de Haal Centraal BRP-API.

Voor de Haal Centraal BRP-API zijn de volgende functionaliteiten in het applicatie landschap nodig:

- Eén centrale plaats binnen de organisatie waar afnemende applicaties hun verwerkingen loggen. De afnemende applicatie en daarmee de proceseigenaar blijft verantwoordelijk voor het aanleveren van de logs.
- Het koppelen van deze logging aan geraadpleegde personen, zodat simpel kan worden opgezocht welke verwerkingen er over een persoon zijn geweest (regie op gegevens).
- Eén centrale vorm van identiteitsmanagement waar deze logging aan is gekoppeld, zodat medewerkersgedrag applicatie overstijgend kan worden geaudit. (Identity and access management - IAM)
- Een centrale vorm van toegangscontrole op rollen gebaseerd. (Role-based access control RBAC)
- Het koppelen van deze logging aan processen, zodat afwijkende bedrijfslogica binnen applicaties kan procatief worden opgespoord.
- Het inrichten van deze logging aan de betreffende GLO's, zodat doelbinding, privacyafwegingen maar ook afspraken over gevenssets kunnen worden getoetst.
- Een centraal doelbindingsmechanisme om het doel te verbinden aan medewerker en rol.
- Het digitaliseren en standaardiseren van GLO's, zodat deze technisch toetsbaar zijn.

Het toepassen van het bovenstaande creëert voor de gemeente Rotterdam een passende dataset. Op deze dataset is geautomatiseerd onderzoek mogelijk naar het gebruik van data en het toepassen van GLO-kaders. Ook kan hierbij statistisch worden gezocht naar afwijkend gedrag. Dit maakt proactief beheer op persoonsgegevens mogelijk. Hoewel dit geen onderdeel is van de Haal Centraal BRP pilot is het advies om als Gemeente Rotterdam statistische analyse op verwerkingen toe te passen. Deze dataset biedt daarnaast ook praktische voordelen. Informatieverzoeken van burgers zijn sneller te beantwoorden en het proces voor het opstellen van een GLO wordt verder gestandaardiseerd. Voor beide kunnen bijvoorbeeld ook apps worden gebouwd met tools zoals Mendix, Cognos of PowerBI.

Product Owner

Op dit moment ligt het wijzigingsbeheer en daarmee controle op de Haal Centraal BRP-API volledig bij de Product Owner (Den Haag). Er is op dit moment onvoldoende governance vanuit andere gemeenten op het Haal Centraal BRP programma. Binnen de nieuwe situatie verschuift Product Ownership naar RvIG die momenteel al stelselbeheerder is voor de BRP. Kosten voor het gebruik van de BRP-API zijn onderdeel van de huidige GBA-V staffel. De daarbij behorende risico's zijn uitgewerkt in het hoofdstuk financieel.

Businesswaarde Haal Centraal BRP-API

Hoewel de Haal Centraal BRP-API een technische oplossing is in de vorm van een nieuw koppelvlak, biedt zij bredere voordelen en businesswaarde voor zowel de gemeente als inwoners en externe partijen. Het biedt meer mogelijkheden tot flexibiliteit en privacy dan er nu binnen Rotterdam beschikbaar zijn en leidt daarmee tot toegevoegde waarde op de dienstverlening naar de inwoner. Voor het volledig kunnen afdekken van alle Rotterdamse use cases en klantreizen is ontwikkeling nodig, deze is vermeld op de roadmap.

Flexibiliteit en Innovatie

Door het werken met API's is het voor (taak)applicaties eenvoudiger om aan te sluiten op de BRP vanwege de relatief simpele methode REST JSON ten opzichte van StUF XML. Dit voorziet in de door Rotterdam gewenste flexibiliteit en bevordert (her)gebruik en innovatie.

Privacy

De Haal Centraal BRP-API biedt privacyvoordelen. Dataminimalisatie (zo min mogelijk gegevens opvragen), data bij de bron (gegevens niet kopiëren) en gecentraliseerde verwerkingslogging dragen bij aan een goed privacybeleid.

Aanvullend is er ook een EU (Identity Wallets⁹) en Self Sovereign Identity(SSI) perspectief (internationale term voor regie op eigen gegevens)¹⁰. Zowel de Single Digital Gateway¹¹ als SSI projecten hebben moderne API's zoals de Haal Centraal BRP-API als randvoorwaarden.

Uitfaseren SBS

SBS voorziet in BRP, BAG en NHR-gegevens. De landelijke ontwikkelingen (Haal Centraal) rondom de BRP en NHR lopen op dit moment. De gemeente Rotterdam is naast de BAG live met BRK en WOZ Haal Centraal.

Dat geeft de gemeente de potentie om op termijn SBS uit te faseren.

Aansluiting op andere Common Ground applicaties

Het merendeel van de Common Ground applicaties heeft een implementatie van de Haal Centraal BRP-API als voorwaarde. Applicaties zoals, G(Z)AC, KISS, Open Inwoner en Open Online, gaan uit van de Haal Centraal BRP-API om persoonsgegevens op te halen. Dat kan ook met een brug- of maatwerkkoppeling, wanneer het aansluiten op Haal Centraal BRP-API nog niet mogelijk is. De verwachting is dat dit gaat gelden voor steeds meer applicaties.

⁹ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-digital-identity_en

¹⁰ <https://decentralized-id.com/government/europe/eSSIF/>

¹¹ https://ec.europa.eu/growth/single-market/single-digital-gateway_en

Roadmap

Om vanuit de Ist-situatie de Soll-situatie te bereiken, zijn veranderingen nodig op technisch, functioneel en organisatorisch gebied. Deze veranderingen staan hieronder benoemd en in bijlage 5 uitgewerkt. Per verandering zijn risico's en beheersmaatregelen te benoemen die daarbij moeten worden afgewogen. Deze staan tevens in bijlage 5. Daarnaast is in de bijlage BRP-API functionaliteiten overzicht een risico analyse toegevoegd.

Onderwerp	Actie	Wanneer	Wie
	Onderzoek Haal Centraal BRP-API	t/m Jan 2022	G-ICT
	Selectie applicatie voor pilot use cases (zie hoofdstuk use cases)	t/m Mrt 2022	DV
Notitie bijdrage Common Ground	Opstellen notitie	Mrt t/m Sept 2022	G-ICT
GLO - Opstellen	GLO's opstellen op proces niveau	t/m Juli 2022	BSO
GLO - Registratie	Applicatie voor het opstellen van GLO's	t/m Juli 2022	BSO of BCO
Ketenbeheer	Inrichting API gateway, API-Management	t/m Juli 2022	RDI
Logging op medewerker en proces niveau	Inrichten Centrale Logging	t/m Juli 2022	Eigenaar Haal Centraal BRP-API
Aansluiten Taak Applicaties	Aanpassen gekozen Applicaties	Feb 2022 / Jun 2022	Leveranciers
	Start Pilot	Juli 2022	DV
	Tussen Evaluatie van Pilot	Dec 2022	DV (G-ICT volgt dit)
Notificeren	Inrichten nieuwe notificeren	Jan 2023	
Tijdreizen, Zoeksleutels	Additionele Functionaliteit aanvragen BRP-API		Strategisch adviseur GDI
Archivering		Nader te bepalen	Informatie beheer
Actuele gegevens	Najagen BZK	Jan 2022	Strategisch adviseur GDI
	Eind Evaluatie van Pilot	Dec 2023	DV (G-ICT volgt dit)
	Keuze m.b.t implementatie	Jan 2024	DV en FB-Generiek (G-ICT volgt dit)
	Einde Pilot	Juli 2024	

Use cases

De Haal Centraal BRP-API is een verbetering ten opzichte van het huidige StUF-koppelvlak. Het Landelijke Haal Centraal programma heeft de behoefte om de Haal Centraal BRP-API via gebruik te valideren. Van uit Haal Centraal zijn een landelijke set van voorwaarden van toepassing. Deze zijn nog niet vastgesteld en liggen voor aan het Forum Standarisatie.

Om een Rotterdamse pilot met de Haal Centraal BRP-API geslaagd te noemen moet deze inzicht geven in het functioneren van de doelarchitectuur en de hierbij naar voren komende problemen. Daarbij dienen niet alleen de technische, maar ook de organisatorische uitdagingen belicht te worden. Gezien de doelarchitectuur meerdere inrichtingsopties geeft zullen er tijdens de pilot meerdere use cases worden beproefd:

- Een applicatie maakt voor meerdere processen gebruik van de Haal Centraal BRP-API via een API gateway. GLO's liggen op procesniveau.
- Een applicatie maakt voor één proces gebruik van de Haal Centraal BRP-API via een API Gateway, de GLO ligt op applicatie- en procesniveau.
- Een applicatie maakt voor een of meerdere processen gebruik van Haal Centraal als bron via een StUF-translatie. Om te bewijzen dat de Haal Centraal BRP-API ook SBS kan vervangen. Met legacy applicaties in gedachten.

Via deze routes vindt zowel een praktijkbeproeving van de Haal Centraal BRP-API plaats, als de mogelijkheid tot privacywinst. Daarnaast levert een test van oud naar nieuw inzicht in de mogelijkheden van een transitiestrategie en opschaalbaarheid.

Vanuit de landelijke Haal Centraal BRP Pilot wordt maar één productie use case vereist. Dat geeft Rotterdam de ruimte welke use cases zij in productie wil beproeven. Het advies is echter alle drie use cases uit te beproeven. Op die manier ontstaat er een breder beeld over de uitdagingen bij de verschillende typen applicaties en oplossings richtingen.

De bovenstaande drie use cases zijn gericht op het testen van de Haal Centraal BRP-API binnen het Rotterdamse landschap en minimale organisatieveranderingen. Hierbij worden bewust zaken als centrale logging, "identity and access management" (IAM) en notificaties buiten de pilot geplaatst. Hier voor zullen aparte projecten voor moeten worden gestart.

Het is belangrijk dat de pilot use cases gebruik maken van applicaties die ook daadwerkelijk in gebruik zijn binnen de gemeente Rotterdam in plaats van een hypothetische situatie. Doordat de use case gebruik maakt van een applicatie die echt wordt gebruikt ontstaat er direct feedback over de toepassing van de Haal Centraal BRP-API. Deze feedback zal de wijzingen raken die nodig zijn voor de door ontwikkeling van de Haal Centraal BRP-API of aangrenzende faciliteiten. Bij het selecteren van de kandidaat applicaties dient dan ook te worden gekeken naar het raken van alle in de roadmap genoemde punten.

Het gebruik van bestaande applicaties binnen de use cases faciliteert het doorvoeren van een "technische wijziging" op koppelvlak naar een actie waarbij stakeholders in de keten worden betrokken. Dit geldt ook voor roadmap acties zo als logging en aanpassingen van GLO's .

Kandidaat applicaties

Er zijn voor de transitiestrategie drie soorten applicaties te onderscheiden aan de hand van hoe zij omgaan met het Haal Centraal BRP-koppelvlak, te weten:

- Applicaties die al Haal Centraal BRP ondersteunen of zelfs nodig hebben (bijvoorbeeld Common Ground applicaties).
- Applicaties die nu StUF gebruiken, maar naar Haal Centraal BRP overstappen.
- Applicaties die niet kunnen en/of willen overstappen.

Er bestaat een logisch verband tussen applicatietypes en de use cases.

- Voor het testen van meerdere GLO's leent zich een nieuwe applicatie.
- Voor het testen van een enkele GLO leent zich een applicatie die reeds een GLO op applicatieniveau heeft, ofwel een huidige applicatie die overstapt naar Haal Centraal BRP.
- Voor het testen van de StUF-koppeling leent zich een applicatie die zelf kan communiceren met een API.

Met betrekking tot nieuwe applicaties die meerdere processen ondersteunen kan worden gedacht aan Valtimo (Generiek Zaak Afhandel Component) of Open Formulieren (Formulieren Component).

Met betrekking tot huidige applicaties is randvoorwaardelijk dat deze (conform de risicoanalyse) niet:

- tijdsgevoelig zijn;
- onderdeel van een wettelijke taak;
- afhankelijk van notificaties.

Daarbij gaat de voorkeur naar applicaties waarbij een verstoring "acceptabel" is (laag risico). De keuzemogelijkheden hiervoor zijn uitgewerkt in de bijlage 'applicatiematrix'.

Randvoorwaarden

Hou rekening met de onderstaande randvoorwaarden en probeer deze af te dekken voor of tijdens de pilot. Dit vergroot de omvang van de beproeving.

- Er is een API Gateway die dataminimalisatie op procesniveau ondersteunt.
- Er is een proces om een GLO vast te stellen op procesniveau.
- Er is een mogelijkheid Haal Centraal BRP te vertalen (translatie) naar StUF.
- De beoogde nieuwe applicatie ondersteunt het meesturen van procesmetagegevens in haar bevraging van de API gateway.
- De beoogde overstappende applicatie is bereid zich te verbinden aan een implementatie vanaf juli 2022.
- De beoogde niet migrerende applicatie is dusdanig configureerbaar dat deze wel het translatie endpoint gebruikt.
- Voor alle applicaties geldt dat ondersteuning vanuit de leveranciers voor zowel de inrichting als tijdens de pilot essentieel is.
- Voor alle door Rotterdam beheerde koppelvlakken (API Gateway, SBS) geldt dat er voldoende ondersteuning moet zijn vanuit de betrokken afdelingen.

Financieel

De overwegingen, risico's en daaruit voortvloeiende beheersmaatregelen leveren werk en daarmee brengen ze kosten met zich mee. Dit hoofdstuk geeft een (niet uitputtend) inzicht in deze kosten, de financiële risico's en mogelijke besparingen. Hierbij is er een onderscheid tussen incidentele en structurele kosten.

Voor zowel de Rotterdamse pilot (incidenteel) als een eventuele implementatie (structureel) is er behoefte aan het in gebruik nemen van infrastructurele componenten (API Gateway, API Management en IAM). Deze componenten zijn reeds door Rotterdam verworven en zullen in beheer genomen worden. Daarmee wordt er impliciet aan deze randvoorwaarden voldaan en leiden deze niet tot kosten ten aanzien van de Haal Centraal BRP pilot.

Met betrekking tot het verbeteren en automatiseren van de GLO structuur en Centrale logging loopt reeds een project vanuit respectievelijk Mendix en het privacy office. Hoewel dit vanuit de pilot Haal Centraal BRP een wens is (en geen randvoorwaarde) wordt ook hier invulling aan gegeven zonder dat dit tot kosten leidt ten aanzien van de pilot.

Incidenteel

Voor de pilot is een inspanning nodig voor het inrichten van de drie genoemde use cases. Naar aanleiding van de opgenomen roadmap gaat dat om een inzet van architecten, beheerders en de bronhouder BRP. De hiervoor benodigde inzet bedraagt tussen de 300 en 500 uur. Waarmee de totale kosten uitkomen op €30.000,- tot €50.000,-

Daarnaast zullen de randvoorwaardelijke functionaliteiten die nu nog niet bestaan binnen het Rotterdamse informatie landschap moeten worden ontwikkeld. Rotterdam hoeft dit niet zelf te doen, maar is hier wel van afhankelijk. Het advies is daarom om actief te participeren in de ontwikkeling van deze randvoorwaardelijke functionaliteiten.

Randvoorwaardelijke functionaliteit	Activiteit	Uren
Notificeren	Participeren in nieuwe API aan de hand van meetings en user stories.	40
Datatransformatie	Participeren in een van de transformatie oplossingen	40
Bijdrage Rotterdam aan Common Ground onderzoeken	Onderzoeken: Wat is de bijdrage van Rotterdam aan Common Ground	140
Actuele gegevens	Onderzoeken: Start notitie Project breng centraal.	250
	Totaal	330

Risico

Door het nieuw naast oud model kenmerkt de pilot zich door financiële veiligheid, de voornaamste risico's zijn

- Het niet slagen van de pilot.
- Het maken van een fout met betrekking tot persoonsgegevens (datalek).

Het niet slagen van de pilot zal naar verwachting niet resulteren in extra kosten, een verwijtbaar datalek kan leiden tot een boete. De aard van de gegevens (PL's) en de eventueel omvang van een afwijking (alle inwoners van Rotterdam) betekenen dat dit bedrag significant wordt.

Narekenen van het meest recente boetebesluit

(https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/boetebesluit_belastingdienst.pdf) naar het aantal huishoudens in Rotterdam plaatst dit risico op € 1.375.000,- . Daarbij dient te worden

opgemerkt dat de AP zich significante vrijheid veroorlooft bij het vaststellen van boetes.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat het niet tijdig op orde krijgen van de governance rondom verwerkingen ook kan leiden tot diezelfde boete.

Structureel

Op structureel niveau worden er door de nieuw naast oud werkwijze geen kostenreductie verwacht zolang SBS operationeel blijft. Doordat overige randvoorwaarden (zoals hierboven vermeld) reeds zijn afgedekt wordt er ook geen toename van kosten verwacht. Wel is het belangrijk dat DV, FB generiek en ESO de rand voorwaardelijke componenten blijven leveren.

Risico

Op structureel gebied is er sprake van een risico ten opzichte van RvIG. RvIG heeft aangegeven dat het gebruik van de Haal Centraal BRP-API onder de GBA-V staffels valt. In de roadmap is naar voren gekomen dat het aantal bevragingen met minimaal 41.5% zal toenemen maar dat het waarschijnlijker een veelvoud daarvan betreft (zie ook hoofdstuk: Data bij de bron resulteert in exponentieel meer bevragen). RvIG heeft toegezegd dat de kosten gedurende de pilotfase niet zullen worden verhoogd, maar een kostenverhoging daarna ligt voor de hand aangezien het verkeer bij RvIG toeneemt. Rotterdam bevindt zich momenteel in de hoogste staffel en betaald € 3.642.000 op jaarbasis. Een toename van 41,5% zou dan overeenkomen met een toename van € 1.511.430,-. Het advies is om vanuit zowel het CTO office als de bronhouder BRP, RvIG bij te sturen op deze toename. Een onevenredige toename van kosten is daarbij voor Rotterdam onaanvaardbaar.

Advies

Op dit moment maakt Rotterdam gebruik van datadistributiesysteem SBS voor het ontsluiten van gegevens uit de BRP. Het advies is om dit in de toekomst met de Haal Centraal BRP-API te doen. Dit biedt Rotterdam de mogelijkheid tot correcte verwerking van persoonsgegevens met juiste doelbinding. Ook creëert Rotterdam hiermee voorzieningen om de burger regie op zijn of haar gegevens te bieden. Tenslotte draagt het gebruik van de Haal Centraal BRP-API bij aan de transitie richting de Common Ground architectuur.

Door het werken met API's is het voor taakapplicaties eenvoudiger (dan de oude StUF-koppelingen) om data bij de bron af te nemen. Dit voorziet in de door Rotterdam gewenste flexibiliteit en bevordert gebruik en innovatie.

Echter, heeft SBS aanvullende functionaliteiten die de Haal Centraal BRP-API (nog) niet biedt. SBS bestaat uit een aantal samenwerkende componenten en een onderliggend gegevensmagazijn. De Haal Centraal BRP-API is een interface, waarmee puur de gegevensuitwisseling plaatsvindt. De andere functionaliteiten zullen op een andere (logische) plaats in het informatielandschap gerealiseerd moeten worden. In het rapport zijn deze uitgewerkt, de voornaamste zijn: notificeren, datatransformatie en het bevragen van actuele gegevens (binnen gemeentelijk). Deze functionaliteiten zijn randvoorwaardelijk voor zowel het uitfasen van SBS, het overzetten van applicaties die voor Rotterdam belangrijk zijn en het nieuwe applicatie landschap. De functionaliteiten moeten door de stakeholders van Rotterdam in de Common Ground community en onder architectuur opgepakt worden als invulling van de eerder genoemde commitment.

Daarnaast zijn er voorzieningen nodig voor het ontsluiten en beheer van de Haal Centraal BRP-API de: API gateway en API-management. De realisatie van beide voorzieningen valt in het RDI-programma.

De gemeente Rotterdam kan user stories indienen bij Haal Centraal. Deze user stories worden beoordeeld door de Product Owner Haal Centraal en vervolgens, indien overgenomen, op de Roadmap van Haal Centraal geplaatst. De gemeente Rotterdam heeft daarmee geen zeggenschap over de user stories of de roadmap. De strategisch adviseur GDI neemt deze zorg mee naar het GGU via de VNG.

Tijdens het onderzoek is gebleken dat er aanvullend op de functionaliteiten die nu door SBS geboden worden nog functionaliteiten vereist zijn om aan de (privacy en security) eisen van deze tijd en de toekomstige wetgeving te voldoen. Zoals: doelbinding op procesniveau, archivering, tijdreizen en gecombineerde data ontsluiting en -minimalisatie (stelselwerking). Een vervolgstap is met de bronhouder (DV) bepalen waar deze onderwerpen belegd worden. Een mogelijke vervolgstap is een onderzoek naar 'Breng Centraal' - voor het aanleveren van data.

Op dit moment is DV samen met Klant Toepassingen bezig met aanpassen van het GLO proces en digitalisering daarvan in Mendix.

Om bovengenoemde redenen is het van belang om vanuit Rotterdam betrokken te blijven bij en te investeren in de doorontwikkeling van de Haal Centraal BRP-API, inclusief de randvoorwaardelijke functionaliteiten.

Tenslotte zetten stakeholders in de keten de kennis opgedaan tijdens dit onderzoek nu al in bij lopende programma's en verbeterinitiatieven. Dit geeft aan dat er draagvlak is gecreëerd. Het advies is om deze intensieve samenwerking tussen ICT en business te behouden, focus te houden op de functionele waarde en andere Common Ground onderwerpen ook op deze wijze op te pakken. Door

met dezelfde groep collega's aan de slag te gaan met de vervolgstappen.

Het advies is daarmee om de volgende vervolgstappen in gang te zetten:

1. Voer een pilot uit aan de hand van de drie onder hoofdstuk “use cases” opgenomen scenario's

De specifieke use cases staan uitgewerkt in het hoofdstuk “use cases”. Ze beslaan tezamen de verschillende scenario's die bestaan rondom een implementatie van de BRP-API en bieden daarmee goed zicht op eventuele problemen.

2. Draag actief bij aan de doorontwikkeling van functionaliteiten die nodig zijn voor het uitfaseren van SBS

Er zijn drie randvoorwaardenlijke functionaliteiten geconstateerd (notificeren, datatransformatie, en actuele gegevens). Deze moeten worden gerealiseerd voordat SBS kan worden uitgefaseerd.

3. Werk in een notitie uit wat de gewenste bijdrage van Rotterdam is aan Common Ground en welke doelen en middelen hieraan verbonden zijn

Het opstellen van een notitie over de te implementeren / realiseren Common Ground onderdelen binnen Rotterdam (met welke middelen en rol 'centraal versus clusterspecifiek').

4. Kennisborging en behoud van draagvlak in de keten

Stakeholders in de keten zetten de kennis opgedaan tijdens dit onderzoek nu al in bij lopende programma's en verbeterinitiatieven. Dit geeft aan dat er draagvlak is gecreëerd. Het advies is om deze intensieve samenwerking tussen ICT en business te behouden, focus te houden op de functionele waarde en andere Common Ground onderwerpen ook op deze wijze op te pakken. Concreet betekent dit het betrekken van de huidige Rotterdamse stakeholder bij het uitvoeren van de pilot.

Bijlage 1: Bronnen

Algemene informatie AVG. (sd). Opgehaald van Autoriteit persoonsgegevens: <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/avg-europese-privacywetgeving>

Baseline informatiebeveiliging Overheid. (sd). Opgehaald van digitaleoverheid.nl: <https://www.digitaleoverheid.nl/overzicht-van-alle-onderwerpen/informatieveiligheid/kaders-voor-informatieveiligheid/baseline-informatiebeveiliging-overheid/>

Boetebesluit belastingdienst. (sd). Opgehaald van autoriteitpersoonsgegevens.nl: https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/boetebesluit_belastingdienst.pdf

Diepgaande Risicoanalyse methode gemeenten. (sd). Opgehaald van informatiebeveiligingsdienst.nl: <https://www.informatiebeveiligingsdienst.nl/wp-content/uploads/2020/06/202003-Diepgaande-Risicoanalyse-methode-gemeenten-v2.1.xlsx>

Digital Identity for all Europeans. (sd). Opgehaald van Europa.eu: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-digital-identity_en

Haal Centraal. (sd). Opgehaald van VNG Realisatie: <https://www.vngrealisatie.nl/producten/haal-centraal>

Haal Centraal BRP bevragen. (sd). Opgehaald van github.io: <https://vng-realisatie.github.io/Haal-Centraal-BRP-bevragen/redoc>

Haal-Centraal security. (sd). Opgehaald van github.io: <https://vng-realisatie.github.io/Haal-Centraal/security>

Haal-Centraal-BRP-bewoning. (sd). Opgehaald van github.io: <https://vng-realisatie.github.io/Haal-Centraal-BRP-bewoning/>

Haal-Centraal-BRP-historie-bevragen. (sd). Opgehaald van github.io: <https://vng-realisatie.github.io/Haal-Centraal-BRP-historie-bevragen/>

Haal-Centraal-BRP-tabellen-bevragen. (sd). Opgehaald van github.io: <https://vng-realisatie.github.io/Haal-Centraal-BRP-tabellen-bevragen/>

Haal-Centraal-Reisdocumenten-bevragen. (sd). Opgehaald van github.io: <https://vng-realisatie.github.io/Haal-Centraal-Reisdocumenten-bevragen/>

JSON. (sd). Opgehaald van Json.org: <https://www.json.org/json-en.html>

NORA (Nederlandse Overheid Referentie Architectuur). (sd). Opgehaald van digitaleoverheid.nl: <https://www.digitaleoverheid.nl/overzicht-van-alle-onderwerpen/standaardisatie-en-architectuur/nora/>

rapportage verkennend onderzoek gegevenschermingsbeleid. (sd). Opgehaald van autoriteitpersoonsgegevens.nl: https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/rapportage_verkennend_ond_erzoek_gegevenschermingsbeleid.pdf

StUF BG. (sd). Opgehaald van Gemma Online: <https://www.gemmaonline.nl/index.php/GEMMA2/0.9/id-bcd20d91-8db0-11e3-67ab-0050568a6153>

The single digital gateway and Your Europe. (sd). Opgehaald van europa.eu: https://ec.europa.eu/growth/single-market/single-digital-gateway_en

Tijdreizen. (sd). Opgehaald van GeoNovum: <https://docs.geostandaarden.nl/API/cv-hr-API-Strategie-20190213/#tijdreizen>

Wat is het GEMMA Gegevenslandschap? (sd). Opgehaald van Gemma Online: <https://www.gemmaonline.nl/index.php/Gegevenslandschap>

Wat is REST API? (sd). Opgehaald van <https://www.uptrends.nl/wat-is/rest-API>

Welke AVG-plichten heb ik als gemeente bij de BRP? (sd). Opgehaald van Autoriteit persoonsgegevens: <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/overheid/basisregistratie-personen-brp#welke-avg-plichten-heb-ik-als-gemeente-bij-de-brp-6701>

Wet basisregistratie personen. (sd). Opgehaald van Overheid.nl: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0033715/2022-01-01>

Bijlage 2: Interviews & stakeholders

Ten grondslag aan dit advies liggen de volgende interviews:

Datum	Aanwezige	Onderwerp	Stakeholder
7-10-2021	Bernie Goedhart Ruub van der Klip Els Mitek	Stuurgroep	
7-10-2021	Frank Bode D.H. Deelen Leon Schipper E. van der Steen E. Verschuren	Haal Centraal BRP Kaders	
12-10-2021	Han Compagne Masood Ghulam Esther van Leeuwen Nico Noorland Razia Abdoelrahman	Impact op BCO / DV	
12-10-2021	Geert Huizer Koen du Mortier	ESO	
14-10-2021	Ruub van der Klip	Architecturale invalshoek Haal Centraal BRP & Rotterdam	
15-10-2021	Paul van der Zijden	Architecturale invalshoek Haal Centraal BRP & Rotterdam	
5-11-2021	Bernie Goedhart Ruub van der Klip Els Mitek	Stuurgroep	
8-11-2021	Bernie Goedhart Han Compagne	Eerste review	
12-11-2021	Masood Ghulam	Rotterdamse applicatie landschap & HC	
22-11-2021	Paul van Meggelen	Functionele fit HC	
23-11-2021	Marco Klerks	HC en recordsmanagement	

Bijlage 3: Userstories

Het is een specifieke wens van de gemeente Rotterdam dat eventuele aanbevelingen ten aanzien van Haal Centraal BRP zelf worden omgezet naar User stories, zodat de gemeente deze kan indienen bij Haal Centraal.

Haal Centraal kent twee typen userstories, vertrouwelijk en openbaar. Uitgangspunt is dat alle userstories openbaar zijn. Userstories die te maken hebben met handhaving (bijvoorbeeld fraudebestrijding) zijn om praktische reden vertrouwelijk.

Ingediende user stories worden beoordeeld door de Product Owner Haal Centraal (Cathy Dingemans van de Gemeente Den Haag) en vervolgens (indien overgenomen) op de Roadmap van Haal Centraal geplaatst. De gemeente Rotterdam heeft daarmee geen zeggenschap over de user stories of de roadmap. Wel kan zij met de Product Owner in overleg gaan als User stories (naar mening van Rotterdam) onterecht niet zijn opgenomen of te laag zijn geprioriteerd. Naar aanleiding van de overwegingen en risico's zijn de volgende userstories opgesteld:

Userstory 1: Als gemeente wil ik binnengemeentelijk kunnen filteren

Zodat ik ervoor kan kiezen om bij een bevraging alleen binnengemeentelijke resultaten te krijgen.

Definition of done

- Toevoegen van gemeentecode als query parameter in bevragingen (inclusief enkele bevraging).

Userstory 2: Als developer wil ik dat er caching headers worden toegepast

Zodat er gemakkelijker caching kan worden ingeregeld op de API Gateway

Om onnodige bewerkingen aan de kant van de API Gateway te voorkomen is het belangrijk dat de API gateway makkelijk inzicht heeft in de versie van een persoon. Hierbij is het niet noodzakelijk een volledig versiebeheer te voeren. Wel moet een nieuwe versie te onderscheiden zijn van vorige versies. Hiervoor is een standaard beschikbaar op HTTP niveau, te weten:

<https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/HTTP/Headers/ETag>

De gemeente Rotterdam zou deze standaard graag toegepast zien op Haal Centraal BRP.

Definition of done

- Haal Centraal BRP-API's ondersteunen een eTag conform http norm.

Userstorie 3: Als gemeente wil ik kunnen tijdreizen

Zodat ik gebruik kan maken van persistente verwijzingen.

Een persistente verwijzing is een verwijzing die niet wijzigt, ofwel de volgende keer dat de afnemer gegevens ophaalt moeten die exact hetzelfde zijn. Voorbeelden van het persistent kunnen verwijzen naar dataobjecten zijn versienummers en "zoals op datum". Daarbij geniet verwijzen op datum de voorkeur (hierbij hoeft een versie niet bekend te zijn bij afnemer). Deze methodiek is verder uitgewerkt in de NL API strategie onder <https://docs.geostandaarden.nl/API/def-hr-API-Strategie-ext-20211013/#temporal>

Definition of done

- Extra query parameters van NL API Strategie Temporal zijn beschikbaar op alle GET endpoints van Haal Centraal BRP.

Userstory 4: Als gemeente wil ik kunnen zoeken op wettelijke criteria voor burgerzaken

Zodat ik in één keer de juiste personen kan vinden bij burgerzakenprocessen

Vanuit verschillende burgerzakenprocessen is noodzakelijk een set aan personen op te halen die voldoen aan bepaalde wettelijke kaders. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld 1e graad familie leden (verhuizen) of mensen waarover ik gezag heb (kinderen).

Definition of done

- Zoek parameters mee geven aan de query waar uit blijkt dat er gezocht wordt naar een wettelijk criteria.

Userstory 5: Als gemeente wil ik ja/nee-vragen kunnen stellen

Zodat ik binnen processen keuzes kan maken zonder persoonsgegevens op te halen

Het komt bij verschillende gemeentelijke processen voor dat er een gegeven moet worden vastgesteld “over” een persoon in plaats van “van” een persoon. Concrete voorbeelden hiervan zijn.

- Is persoon X ouder dan Y?
- Woont persoon X in gemeente Y?

In veel van deze gevallen gaat het om afgeleide gegevens (leeftijd) of combinatie van gegevens. Daarnaast zijn er vragen waarvan het antwoord wettelijk gedefinieerd is. Bijvoorbeeld:

- Mag persoon X trouwen met persoon Y?

Veel van deze vragen worden in de huidige situatie beantwoord door applicaties zelf (e.g. formulierensoftware). Hierdoor ontstaan interpretatieverschillen en afwijkingen tussen applicaties. Daarnaast halen applicaties persoonsgegevens op om deze vragen te kunnen beantwoorden. Wat leidt tot een toename van de verspreiding van persoonsgegevens.

Vanuit een Common Ground perspectief is het wenselijk dat voor deze vragen microservices worden aangeboden. Deze microservices zijn direct gerelateerd aan de BRP. Vanuit de gemeente Rotterdam is het dan ook de wens deze microservices als onderdeel van Haal Centraal te zien en net zo als updates onder te brengen in een specifieke API.

De gemeente Rotterdam stelt dan ook voor om een inventarisatie uit te voeren van de gewenste vragen en antwoorden.

Definition of done

- Er is een nieuwe API beschikbaar voor het stellen van ja/nee-vragen.
- Hierin zijn de zoekvragen opgenomen die uit de inventarisatie naar voren zijn gekomen:
 - Leeftijdscheck.
 - Inwonercheck.
 - Trouwencheck.
- Deze zoekmogelijkheden zijn tijdsgevoelig, e.g. ondersteunen een (optionele) datum parameter.

Userstory 6: Als gemeente wil ik telefoonnummer en email kunnen opvragen

Zodat deze niet los opgeslagen hoeft te worden.

Op dit moment zijn telefoonnummer en email geen onderdeel van de BRP gegevensset, deze zijn echter wel nodig voor contact met de burger. Veel gemeenten (en het Rijk) slaan deze gegevens nu los op, vaak in relatie tot specifieke taak zoals 'ophalen paspoort'. Dit leidt tot de versnippering en

verspreiding van persoonsgegevens. Er is een wetswijziging onderweg voor het wel kunnen bijhouden van deze gegevens.

Definition of done

- Telefoonnummer is als property beschikbaar op een persoon.
- Email adres is als property beschikbaar op een persoon.

Bijlage 4: Uitwerking Roadmap

Organisatie

Uitfaseren SBS

Bij het uitfaseren van SBS is het logisch verdere doorontwikkeling en onderhoud te beperken tot het hoogst noodzakelijke. De enige gemeente (Den Haag) buiten Rotterdam die actief gebruik maakt van SBS als applicatie, faseert hun lokale installatie komend jaar uit.

Daarnaast zullen beide functionele delen van SBS moeten worden opgevangen: een gegevensmagazijn en een distributiefunctie. De Haal Centraal BRP-API kan alleen de gegevensmagazijnfunctie overnemen.

De volgende functionaliteiten zitten wel in SBS maar niet in de Haal Centraal BRP-API:

- Handhaving GLO's (zie ook [Handhaving GLO's](#)).
- Volgindicaties ([zie ook volgindicaties](#)).

Impact:

1. Het uitfaseren van SBS levert op termijn meer mogelijkheden op tot het moderniseren van het applicatielandschap. Daarnaast creëert het uitfaseren hiervoor ook middelen door vrijvallen van huidige inzet en kosten van SBS.

Beheersmaatregel (op volgorde van wenselijkheid):

- Verplichtingen aan gemeente Den Haag over SBS in kaart brengen en daar waar nodig in overleg ontbinden.
- Onderbrengen van de functionaliteit van SBS in andere applicaties (uitgewerkt onder Handhaving GLO's, notificaties en volgindicaties).

Structureel bijdragen in Common Ground

Vanuit Common Ground is de wens dat gemeenten niet alleen gebruik maken van software, maar ook actief participeren en bijdragen aan de community. Tijdens het onderzoek is naar voren gekomen dat Rotterdam diverse proof of concepts uitvoert en financieel bijdraagt aan verschillende projecten. Het zou goed zijn deze bijdrage te kaderen en om de doelen en daarbij behorende activiteiten uit te werken in een notitie. Deze kan dan als richtlijn dienen voor aanvullende inschattingen met betrekking tot inzet en kosten.

In vergelijking met andere grote gemeenten op Common Ground (Den Haag, Utrecht en Amsterdam) is er wel een beeld bij gelijkwaardige inzet vanuit Rotterdam. Deze zou (in hoofdlijnen) uitkomen op twee (nog te kiezen) projecten. Dat kan worden vertaald in FTE:

Rol	Aantal	Inzet	Totaal (FTE)
Architect	2	0,25	0,5
Product Owner	2	0,25	0,5
Klankbord lid	5	0,05	0,25
Development Team	2	2	4
Totaal (FTE)			5,25

Kennis

Tijdens de gesprekken met de stakeholders vielen er een aantal punten op.

Meestal is er een vorm van weerstand tegen verandering bij een wijziging in deze orde van grootte. Deze weerstand bleek er niet te zijn. Alle geïnterviewden zijn positief en redelijk goed op de hoogte

over Haal Centraal BRP-API en de potentie die het heeft.

Wel leven er vragen, waardoor er in een aantal gevallen uitleg nodig was over de Haal Centraal BRP-API. Dit bleek erg nuttig te zijn, de uitleg en het daaropvolgende gesprek legde de kern-behoefte van de stakeholders bloot. Hieronder enkele quotes uit de interviews:

- Kan ik met Haal Centraal dezelfde data ophalen als wat ik nu kan (met SBS)?
- Moeten we meteen mijn taak-applicaties vervangen als we Haal Centraal invoeren?
- Kunnen we ook centraal brengen?
- Wat kan ik straks meer dan dat ik nu kan met SBS of het GBA-V?

Deze vragen leggen een grotere behoefte bloot naar kennis over Haal Centraal BRP en hoe het ingezet wordt binnen de gemeente Rotterdam. Er is een algemene consensus, dat bij het invoeren van de Haal Centraal BRP-API niet direct veel dingen veranderen op uitvoerend gebied. Denk hierbij aan de uitvoerende taken binnen taak-applicaties; deze zullen niet veranderen bij de invoering van Haal Centraal BRP.

Er is veel te winnen met het uitleggen van wat Haal Centraal wel is en wat het niet is. Zo is het bijvoorbeeld niet bij iedereen duidelijk dat Haal Centraal alleen het ophalen van gegevens is en niet het muteren van gegevens. Er leven dus onjuiste verwachtingen van wat de Haal Centraal BRP-API kan en doet.

Het wordt ervaren als een “Technisch feestje”

Veel van de [stakeholders](#) hebben een technische achtergrond of een affiniteit met techniek. Hierdoor hadden de interviews de neiging om de technische hoek in te duiken. Hier is op bijgestuurd door de focus structureel te verleggen naar het functionele gedeelte van het onderzoek en de technische oplossingen daarop te laten volgen. Naar aanleiding van de steeds terugkerende focus naar de techniek is er een analyse gedaan op waarom het steeds een technisch verhaal wordt, terwijl de Haal Centraal BRP-API een functionele vraag oplost.

Het blijkt dat de Haal Centraal BRP-API door de [gesproken medewerkers](#) van de gemeente Rotterdam gezien wordt als een “technisch feestje”. Ze denken dat wanneer Haal Centraal BRP wordt ingevoerd het alleen een wisseling van een database of [databron](#) betreft. Waarbij SBS wordt vervangen door de Haal Centraal BRP-API. Hierdoor verschuift de focus naar de techniek. Ook hier leven er verkeerde of onjuiste verwachtingen over wat de Haal Centraal BRP-API is of kan leveren qua functionaliteit.

Er zijn onjuiste verwachtingen

SBS is breder dan alleen een database of een gegevensmagazijn. SBS bevat een distributiefunctie die de BRP-gegevens uitlevert aan afnemende systemen. Dit is een essentieel onderdeel van de benodigde functionaliteit. Een deel van de medewerkers doet een aanname dat de distributiefunctie impliciet wordt meegenomen binnen de Haal Centraal BRP-API. De distributiefunctie wordt nu niet geleverd door de Haal Centraal BRP-API

Impact:

- Onjuiste verwachtingen van de Haal Centraal BRP-API waardoor er onvoldoende draagvlak binnen de organisatie ontstaat.

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

1. Maak en verspreid “cheatsheet” van 1 pagina waar kort wordt uitgelegd welke functionaliteiten wel en welke niet binnen Haal Centraal BRP zitten.

2. Maak en verspreid “cheatsheet” van 1 pagina waar kort wordt uitgelegd welke functionaliteiten wel en welke niet binnen SBS zitten.

Common Ground ecosysteem

Er is binnen de gemeente behoefte aan meer kennis over het Common Ground ecosysteem. De overstap van SBS naar de Haal Centraal BRP-API is een stap naar een API / component gebaseerd ecosysteem. Deze overstap brengt nieuwe uitdagingen met zich mee. De kennisbehoefte is niet alleen technisch maar er zijn ook organisatorische en proces veranderingen. Denk hierbij aan de volgende kennis behoeften:

- Hoe pas je component gebaseerde architectuur toe binnen mijn ecosysteem?
- Hoe besteed je aan bij open source?
- Hoe wissel je slim processen uit?
- Hoe deelt Rotterdam slim en effectief kennis met andere gemeenten en andere partners?
- Hoe werk ik samen met andere gemeenten/partners binnen Common Ground?

Impact:

- Onvoldoende aansluiting bij het Common Ground ecosysteem zorgt voor een mismatch in kennis en verwachtingen met andere gemeenten en leveranciers.

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

1. Sluit breder aan bij Common Ground op alle niveau's in de organisaties.
2. Trek samen op met andere gemeenten/partners op onderwerpen binnen Common Ground.

Proces

GLO op proces- in plaats van applicatieniveau

Op dit moment legt de gemeente GLO's vast op applicatieniveau. In de praktijk zijn taakapplicaties multifunctioneel; zij ondersteunen meerdere processen en zijn regelmatig domeinoverstijgend. Projecten zoals GZAC (Generiek Zaakafhandelcomponent) dragen er ook aan bij dat applicaties meer processen omvatten. Aan de andere kant vraagt de AVG om een hogere granulariteit van verantwoording dan applicatieniveau. Verwerkingen dienen te worden gerelateerd aan een doel (doelbinding). GLO's moeten daarom van applicatie naar procesniveau worden verplaatst.

Impact:

- GLO's zijn op applicatieniveau en niet in lijn met de AVG principes rondom doelbinding.

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

- Het opstellen van GLO's, doelbinding, benodigde gegevens en uitvoerend medewerker op proces niveau definiëren.
- Vanuit gegevensbronnen deze proces GLO's gebruiken voor dataminimalisatie.

Enkele bevraging vs Dubbele bevraging

De Haal Centraal BRP-API gaat uit van een enkele bevraging voor zowel binnen- als buitengemeentelijk. RvIG heeft zich in het verleden op de positie gesteld dat dubbele bevraging verplicht is. Hierbij vraagt de gemeente eerst haar lokale BRP en wanneer er geen resultaat gevonden is bevraging de gemeente het GBA-V.

Juridische kader voor Haal Centraal BRP is een [experimenteerartikel](#)¹² waarin het direct bevragen van het GBA-V wordt toegestaan voor de pilotfase. Dit artikel verloopt echter na de pilotfase in 2026(4 jaar). Ten opzichte van het door de gemeente te nemen risico en commitment is het verstandig hier vooraf voldoende duidelijkheid over te verkrijgen.

Impact

- Mogelijke overtreding van regels en afspraken rondom dubbele bevestigingen als Rotterdam onterecht een “enkele bevestiging” uitvoert.
- Eventueel grondige architecturale wijziging op API Gateway niveau als dubbele bevestiging achteraf moet worden opgenomen in de functionaliteit.

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

1. Hierover dient duidelijkheid te worden geboden in de leveringsovereenkomst van de Haal Centraal BRP-API als deze in Juli 2022 beschikbaar wordt gesteld.
2. De API gateway / middleware zo inrichten dat dubbele bevestigingen makkelijk toe te voegen is.

Techniek

GBA-V synchronisatie

De Haal Centraal BRP-API werkt op basis van het GBA-V waarbij alleen het halen van de data door afnemers wordt gemoderniseerd. Het synchroniseren naar het GBA-V blijft gebeuren op de huidige manier. Het gevolg is dat er een vertraging zit tussen het aanpassen van de lokale Rotterdamse BRP en het GBA-V (van 24 tot 48 uur). Dit is direct zichtbaar voor de inwoner.

Voorbeeld: Een inwoner verhuist binnengemeentelijk en geeft zijn verhuizing digitaal door. De verhuizing wordt onmiddellijk verwerkt. Als de inwoner nu in de “Mijn omgeving” kijkt zal hij de zaak op afgehandeld zien staan. Deze zaakinformatie komt uit het zaakstelsel en dit wordt realtime bevestigd. Als hij vervolgens zijn adres opvraagt in de “Mijn omgeving”, zal daar toch nog zijn oude adres staan. Aangezien hier een bevestiging wordt gedaan op de Haal Centraal BRP-API en de adresgegevens daar nog niet zijn aangekomen. Het is mogelijk dat dit leidt tot onjuiste geautomatiseerde besluiten, bijvoorbeeld het afwijzen van een parkeervergunning, omdat iemand niet in het zonegebied woonachtig lijkt.

Impact:

- Een door de inwoner ervaren daling van de kwaliteit van dienstverlening. De informatievoorziening naar de inwoner toe is niet eenduidig en transparant.
- Mogelijke fouten in handavingsprogramma's of onterechte geautomatiseerde besluiten.

Beheersmaatregel (op volgorde van wenselijkheid):

- De Haal Centraal BRP-API alleen toepassen bij processen en applicaties die niet tijdsgevoelig zijn.
- Bij het weergeven van gegevens uit de Haal Centraal BRP-API aangeven dat deze 24 uur kunnen achterlopen.
- Bij zaken die tot wijzigingen in de BRP kunnen leiden (e.g. verhuizen) aan de inwoner communiceren dat het 24 uur kan duren voordat deze wijziging zichtbaar wordt.
- Aanvragen, indien toegestaan, 24 uur later oppakken.

¹² <https://magazines.rvig.nl/idee/2021/16/rechtstreeks-de-brp-bevragen-met-nieuwe-API>

“Breng Centraal”

De term “Breng Centraal” gaat over het real time wijzigen van een centrale landelijke bron. In de praktijk ontstaan er namelijk problemen op het moment dat gemeentelijke applicaties niet over recente gegevens beschikken (zie GBA-V synchronisatie). Kern van het probleem is hier niet de Haal Centraal BRP-API, maar het leunen op het GBA-V als databron. Dit risico kan worden opgelost wanneer RvIG het mogelijk maakt om via een API realtime gegevens te brengen (wijzigen).

Impact:

- Geen

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

- Laatste wijzigingstijd/datum bevroegbaar maken binnen Haal Centraal BRP zodat kan worden gecontroleerd of deze inmiddels is aangepast.
- Indienen van wijzigingsvoorstel via User Story (zie [bijlage](#)) voor wijzigingsfunctionaliteit op de Haal Centraal BRP-API.
- Maak het mogelijk om ook lokaal te blijven bevroegen na invoering van de Haal Centraal BRP-API (oud naast nieuw).

Handhaving GLO's

De Haal Centraal BRP-API biedt zelf geen mechanisme om te controleren of voldaan wordt aan de afspraken rondom doelbinding en houdt ook geen verwerkingslog bij. De Haal Centraal BRP-API levert datgene wat gevraagd wordt en gaat er vanuit dat de GLO checks al in Rotterdam hebben plaatsgevonden. Functionaliteiten voor een verwerkingslog en/of een mechanisme om te controleren of voldaan wordt aan de doelbinding zijn nodig om de handhaving van GLO's uit te voeren.

De oplossing voor deze functionaliteiten kan landen binnen middleware. Middleware is software die tussen de Haal Centraal BRP-API en de gemeente in staat. De middleware levert gegevens vervolgens intern en extern door. De middleware kan de eerdergenoemde missende functionaliteiten faciliteren waardoor GLO's te controleren worden. Hier is wel aanvullende configuratie nodig binnen de middleware. Mogelijke oplossingen richtingen zijn daarmee:

- **Gateway** - De gemeente Rotterdam heeft al een API Gateway verworven (HIP), bovenstaande behoefte kan daarmee worden gefaciliteerd (is ook een gebruikelijke functionaliteit). Haal Centraal geeft aan dat dit de gewenste oplossingsrichting is.
- **Open Tunnel** - Een opensource Secure Shell (SSH) oplossing van J-Net voor het maken en beheren van koppelingen
- **Zelf een component ontwikkelen** - of door laten ontwikkelen en in Common Ground aanbieden (zo als bijvoorbeeld de stof brug van open-zaak).

Impact:

- SBS waarborgt op dit moment doelbinding aan de hand van GLO's. De nieuwe oplossing in samenwerking met de Haal Centraal BRP-API zal dit minimaal moeten evenaren.

Beheersmaatregel (op volgorde van wenselijkheid):

- Aansluiten bij een middleware oplossing zoals een API Gateway volgens het [Haal Centraal advies](#) en daar GLO-handhaving op inregelen.

Volgindicaties / Notificaties

Volgindicaties zijn abonnementen op specifieke datasets. In de context van de BRP bestaan er volgindicaties op personen of op gebeurtenissen. Volgindicaties worden op een persoon geplaatst door afdelingen in de gemeente of ketenpartners daarbuiten. Deze worden vervolgens op de hoogte gebracht ("genotificeerd") wanneer er een specifieke wijziging plaatsvindt op deze persoon, denk aan een verhuizing. Verschillende businessprocessen en ketenpartners zijn van deze notificaties afhankelijk. Op moment ondersteund de Haal Centraal BRP-API nog geen volg indicaties, wel is er een [update API](#) in ontwikkeling.

Daarnaast is er sprake van een nieuwe landelijke berichten- en notificatiestandaard. Deze bevat een aantal privacyvoordelen, zoals het niet langer opnemen van was/wordt gegevens in een bericht. De verwachting is dat [NL Specificatie notificeren](#) Juli 2022 gereed is. En dat het notificatie component eind 2022 gereed is.

Impact:

- Mogelijke verbetering (als er een nieuwe functionaliteit wordt ingericht), het opnieuw inrichten van de distributiefunctie (aan de hand van notificaties) geeft de mogelijkheid om van distributie over te stappen naar data bij de bron.
- Mogelijke verslechtering (als er geen nieuwe functionaliteit wordt ingericht) processen die afhankelijk zijn van ("bijzondere") notificaties worden verstoord.

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

1. De distributiefunctie opnieuw inrichten aan de hand van een notificatiecomponent in combinatie met een API Gateway.
2. Overstappen op digilevering voor het gebruik van was/word berichten (in plaats van SBS).
3. User story indienen voor de Haal Centraal BRP-API voor het versnellen van de update API.

Archivering en persistente verwijzingen (Tijdreizen)

De gemeente dient te verantwoorden hoe besluiten tot stand zijn gekomen. Hierbij dient zij de gegevens te kunnen overleggen die de grondslag vormen voor besluiten. Deze gegevens zijn tijdsgebonden; het gaat om de gegevens, zoals die waren op het moment van het besluit. Ook zijn er processen die wettelijk verplicht zijn gebruik te maken van de persoonsgegevens die bekend waren op het moment van de aanvraag. Dit raakt applicaties die BRP-gegevens afnemen.

Er zijn globaal twee manieren waarop afnemende applicaties aan deze verplichting kunnen voldoen.

1. Een kopie van de data opslaan binnen de afnemende applicatie (dataduplicatie).
2. Een [persistente verwijzing](#) naar de bron opslaan bijvoorbeeld BSN of URI (Uniform resource identifier), waarin de gegevens, zoals die waren op het moment van het besluit, opgehaald kunnen worden.

Een kopie opslaan is vanuit het principe 'data bevragen bij de bron' en de wens om grip op het verspreiden van persoonsgegevens onwenselijk.

Verwijzen betekent dat de verwijzing persistent moet zijn, oftewel over x jaar moeten nog steeds de gegevens kunnen worden gereproduceerd, zoals op de dag van het besluit. Hiervoor zou een versienummer of het principe tijdreizen gebruikt kunnen worden. Tijdreizen is een concept uit de NL API strategie, en betekent dat bij een bron een datapunt kan worden opgehaald welke is gekoppeld aan een versie of een datum met tijdstempel. Bijvoorbeeld "De persoonslijst van persoon X zoals dat was op datum Y". De Haal Centraal BRP-API ondersteunt geen versienummers of tijdreizen. Dit zou mogelijk wel kunnen als er historie wordt gecreëerd in de categorie "inschrijving gegevens" van het GBA-V.

Zolang de Haal Centraal BRP-API tijdreizen niet ondersteunt moet gemeente Rotterdam een middleware-oplossing inzetten om de historische gegevens centraal op te slaan en te ontsluiten. Hiermee wordt voorkomen dat de gegevens in afnemende applicaties worden opgeslagen. Daarbij moet geborgd worden dat kopieën niet langer bewaard worden dan strikt noodzakelijk. Dit brengt complexiteit met zich mee waar de gemeente nu geen oplossingen voor heeft. Er zijn oplossingen voor in ontwikkeling op VNG niveau, deze komen naar verwachting 2023 beschikbaar. Deze componenten zouden in de toekomst los van de Haal Centraal BRP-API ingericht worden.

Op dit moment speelt dit probleem niet maar word het opgelost door persoonsgegevens te kopiëren naar taakapplicaties. Dat kan in de toekomst ook, daarvoor lijkt een logisch moment bij het “overbrengen” van gegevens (zoals bijvoorbeeld zaken) naar het gemeentelijk e-Depot te liggen. Gegevens zouden dan alsnog lokaal gekopieerd kunnen worden tijdens dat proces. Echter:

1. Deze overbrenging vindt pas plaats na 20 jaar. Dit betekent dat de data via de Haal Centraal BRP-API gedurende die 20 jaar beschikbaar moet blijven. Volgend jaar wordt de termijn in een wetswijziging verkort naar 10 jaar.
2. Bij iedere nieuwe mutatie van een (zaak-)registratie begint de klok van 20 (dan wel 10) jaar opnieuw te lopen. De datum tot wanneer de data in de Haal Centraal BRP-API beschikbaar moet blijven schuift dus met iedere nieuwe (zaak-)registratie (waaraan BRP-gegevens worden gekoppeld) opnieuw op.
3. Alleen oneindig te bewaren registraties/gegevens worden na 20 (dan wel 10) jaar overgebracht naar het e-Depot. Sommige registraties dienen niet oneindig, maar wel heel (of zelfs extreem) lang bewaard te worden. Deze zaken worden niet overgebracht naar het e-Depot maar in het DMS, het zaakstelsel dan wel de taak-applicatie bewaard.

De behoefte aan een voorziening die historische (BRP-)gegevens ontsluit blijft dus, ondanks de overbrengingsplicht van oneindig of lang te bewaren gegevens naar het e-Depot.

Ook wanneer de Haal Centraal BRP-API wel het ophalen van historische gegevens gaat ondersteunen, biedt dit niet voldoende garantie dat de integriteit van het digitale archief in de toekomst stand zal houden. Het is immers niet realistisch om aan RvIG een garantie op tientallenjarige, of zelfs oneindige, beschikbaarheid te vragen. Er zal rekening mee gehouden moeten worden dat de Haal Centraal BRP-API (dan wel de lokale middleware-oplossing) na enige jaren vervangen wordt door een andere voorziening voor het ontsluiten van BRP-gegevens (exit-strategie). De volgende maatregelen kunnen nu getroffen worden om de vervanging te zijner tijd soepel te laten verlopen:

- Het landelijk hanteren van persistente verwijzingen, zoals bijvoorbeeld het BSN.
- Het vastleggen van welke gegevens voor welke bedrijfsprocessen opgehaald worden in de GLO's en borgen dat deze GLO's lang genoeg bewaard worden.
- Procedureel voorkomen dat er te veel variatie ontstaat in de GLO's. Deze variatie zal immers dan ook ondersteund moeten worden door een toekomstige, vervangende oplossing. Als ieder GLO maatwerk wordt, voor alle (honderden processen), dan wordt het beheer ondoenlijk.

De Archiefwet is net als de AVG volledig is ingericht langs de lijn van processen, daar waar de beheersmaatregelen over toegang en logging momenteel nog zijn ingericht langs applicaties. Er is hier dus synergie te behalen in de beheersmaatregelen als deze zowel de Archiefwet als AVG afdekken.

Impact:

1. SBS ondersteunt nu ook geen tijdreizen. Het betreft hier dus een noodzakelijke verbetering i.h.k.v. archiefwettelijke verplichtingen.

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

- User story indienen voor tijdreizen op de Haal Centraal BRP-API.
- Tijdreizen orkestreren op een middleware laag (eventueel als tijdelijke oplossing).
- Beperken van variaties Standaard-GLO's i.p.v. een maatwerk-GLO voor ieder afzonderlijk proces.
- In GLO's beschrijven welke gegevens voor welke bedrijfsprocessen opgehaald worden en deze GLO's lang genoeg bewaren (archiveren).

Dubbele bevraging in het kader van dataveiligheid

De gemeente is momenteel verplicht eerst zijn eigen bron te bevragen voor dat het de landelijke bron(GBA-V) mag bevragen. Met de Haal Centraal BRP-API wordt niet eerst de lokale bron te bevroegd maar direct het GBA-V. Er zijn echter processen waar de gemeente alleen doelbinding heeft voor personen die wonen binnen de gemeente. In dat geval levert het eerst binnengemeentelijk bevragen additionele dataveiligheid op. De afnemer kan er dan voor kiezen om processen zo in te richten dat het alleen binnengemeentelijk kan bevragen. De dubbele bevraging voorkomt hierbij het per abuis opvragen van gegevens onder een niet dekkende doelbinding.

Het is daarom wenselijk een bevraging op de Haal Centraal BRP-API te kunnen limiteren tot alleen binnengemeentelijk. Haal Centraal zelf geeft aan dat dit ook opgevangen kan worden door filtering in een API Gateway. Dat is technisch correct, het betekent dat de gegevens niet worden uitgeleverd aan afnemer. Echter zijn de gegevens zijn al wel binnen het Rotterdamse ecosysteem aanwezig (in de API Gateway of een andere middleware oplossing) zonder dat hiervoor doelbinding is. Dat is technisch geen AVG overtreding maar niet in lijn met de gedachte van de AVG; het moet het namelijk gelogd worden dat het is bevroegd. Bij een inzageverzoek zal deze bevraging ook terugkomen in het overzicht naar de inwoner. Het is niet te verdedigen dat de gemeente deze bevraging heeft gedaan. Binnen het programma Haal Centraal wordt dit wel gezien als acceptabel.

Impact:

- Processen kunnen gegevens verkrijgen waarvoor zij geen doelbinding hebben.
- Er komen persoonsgegevens in het Rotterdamse applicatielandschap waarvoor geen doelbinding bestaat.

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

1. Filteren op binnengemeentelijk bevragingen ondersteunen in de API Gateway.
2. Een optie op binnengemeentelijk filteren toevoegen aan de Haal Centraal BRP-API.

Massaverwerkingen en Bulkbevragingen

Momenteel vinden er bij de Gemeente Rotterdam massaverwerkingen en bulkbevragingen (100+ records) plaats op de BRP. Voorbeelden hiervan zijn het opvragen van 100-jarigen door het kabinet van de burgemeester of alle leerplichtige inwoners. De Haal Centraal BRP-API ondersteunt bewust geen bulkbevragingen (vanuit veiligheids- en privacy overwegingen). De Haal Centraal BRP-API uitbereiden met een bulkbevraging kan alleen werken wanneer het mogelijk is om binnengemeentelijke kunnen filteren, zie ook voorgaande paragraaf "Dubbele bevraging in het kader van dataveiligheid".

Impact:

- Verstoring van processen die gebruik maken van bulkbevragingen.

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

1. Een andere route vinden voor bulkbevragingen (bijvoorbeeld directe export uit Key2burgerzaken).
2. User stories indienen op Haal Centraal BRP voor het ondersteunen van bulkbevragingen en exports.
3. In stand houden huidige route via SBS.

Haal Centraal vs Haal Decentraal

De door Haal Centraal BRP gekozen implementatie op het GBA-V biedt een snelle, veilige en daarmee goedkope manier voor het leveren van een Haal Centraal BRP-API. Het is daarmee een logische landelijke pilotkeuze. Vanuit een architecturaal oogpunt wordt echter het GBA-V verankerd als dé bron voor persoonsgegevens. Dit is op hoofdlijnen in strijd met de gedachten “data bij de bron” want de lokale BRP is de wettelijke bron. Het is het waard om te onderzoeken of de Haal Centraal BRP-API kan worden bewerkstelligd vanuit decentrale bronnen.

Er zijn twee oplossingsrichtingen voor een eventueel “Haal Decentraal”

- xBRP inzetten als federatief BRP.
- “Discovery” techniek (zie onder).

Haal Centraal geeft zelf aan dat zij de [ontwikkelingen](#) rondom [xBRP](#)¹³ nauwgezet volgt, de verwachting is echter niet dat dit binnen afzienbare tijd productiegereed is. Op dit moment is ook maar één van de drie wettelijke leveranciers voor BRP-systemen bereid xBRP te ondersteunen (Procura). Het xBRP project is overgedragen aan het ministerie van binnenlandse zaken.

Bij het “**discovery**” principe kan de API gateway via een distributielaag (zoals NLX) een vraag stellen aan het netwerk wie voor een bepaald BSN de PL (Persoonslijst) heeft. Vervolgens meldt een lokale BRP van een gemeente die deze gegevens heeft zich bij de API gateway. Bij deze BRP kan vervolgens de data worden opgehaald. Dit is een route die de huidige BRP-leveranciers in het verleden ook hebben bepleit en nog steeds bepleiten.

Beide opties lossen een aantal eerder geconstateerde problemen op:

- Vertraging bij wijzigingen op de lokale BRP.
- Vertraging bij wijzigingen op externe BRP's.
- Het wettelijk kader stelt dat de lokale BRP de bron is. (345 bronnen)
- Externe afhankelijkheid op vitale infrastructuur.

Impact:

- Deze problemen bestaan nu ook bij de huidige SBS en GBA-V oplossingen.

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

- Beide bovenstaande ontwikkelingen lopen al, Rotterdam volgt deze.
- Aansluiten of overnemen van de doorontwikkeling xBRP, de keuze daarvoor is aan het ministerie van binnenlandse zaken.

Bovenwettelijke gegevens

Key2Burgerzaken bevat bovenwettelijke gegevens, zoals telefoonnummer en e-mailadres. Deze maken nu geen onderdeel uit van SBS of van de Haal Centraal BRP-API.

Dat betekent dat applicaties die deze gegevens nodig hebben ze opslaan, voor bijvoorbeeld klantcontact. In feite dwingt de beperkte dataset van de Haal Centraal BRP-API daarmee tot het dupliceren van persoonsgegevens. Hierbij neemt het zicht op gebruik van gegevens, privacy en handhaving daarvan af. Om dit te voorkomen moeten deze bovenwettelijke gegevens ook een centrale registratie binnen de gemeente krijgen. Een alternatief is dat ze worden opgenomen in de Haal Centraal BRP-API. Hiervoor is een wetswijziging in behandeling voor de RNI (Register Niet-

¹³ [XBRP \(notion.site\)](#)

ingezetenen). De BRP zal hierop mogelijk volgen, maar hoe snel deze wetswijziging komt is onbekend.

Impact:

- SBS bevat deze bovenwettelijke gegevens niet. Ze worden bij de afnemende applicaties opgeslagen.

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

1. Indienen van wijzigingsvoorstel via User Story om bij een wetswijziging snel te verwerken (zie bijlage: Userstories).
2. Gegevens tijdelijk onderbrengen in een centrale registratie binnen de gemeente. Hiervoor is reeds een aanvraag vanuit DV.

“Backwards compatibility” (het ondersteunen van oudere versies)

De Haal Centraal BRP-API levert alleen JSON (JavaScript Object Notation) berichten. Dat betekent dat applicaties die op dit moment StUF ondersteunen naar de nieuwe standaard (JSON) dienen over te stappen. Het is niet voor de hand liggend dat deze overstap voor alle afnemende (taak)applicaties tijdig te realiseren is. Het gelijktijdig uitfaseren van StUF in combinatie met de invoer van de Haal Centraal BRP-API is daarmee niet realistisch. Het Haal Centraal programma onderschrijft dit zelf ook en adviseert een “nieuw” naast “oud” beleid, waarbij StUF blijft bestaan naast de Haal Centraal BRP-API. Het kern probleem is dat zolang de VNG StUF niet van de standaarden lijst haalt, een nieuw ecosysteem ook StUF zal moeten ondersteunen.

Er zijn 4 oplossingsrichtingen beschikbaar voor het blijven aanbieden van StUF-BG naast Haal Centraal BRP.

- Haal Centraal BRP vertalen naar StUF via de API Gateway (voorkeur).
- Haal Centraal BRP vertalen naar StUF via een Enterprise Service Bus (ESB).
- Haal Centraal BRP vertalen naar StUF via een los Common Ground component.
- Huidige SBS-applicatie blijven gebruiken voor StUF berichten (adapterfunctie).

Voor alle vertaaloplossingen geldt dat er binnen Rotterdam momenteel drie varianten van StUF worden ondersteund (zie figuur 4). Wat betekent dat de gekozen oplossingsrichting deze drie varianten ook moet ondersteunen.

Het vertalen van berichten via een API Gateway is een beproefde oplossingsrichting, zowel de gemeente Den Haag als Nijmegen heeft hiervoor gekozen. Bij Nijmegen draait dit momenteel ook in productie. Hierbij is gekozen alleen de nieuwste StUF variant te ondersteunen. De vertaling via een ESB is minder gangbaar maar bijvoorbeeld toegepast in de gemeente 's-Hertogenbosch.

Op dit momenteel is er nog geen los Common Ground component beschikbaar dat de Haal Centraal BRP-API kan vertalen naar StUF berichten. De in Nijmegen toegepaste API Gateway is een Common Ground component dat deze functionaliteit wel behelst. Deze is in Rotterdam implementeerbaar. Er zijn wel twee componenten beschikbaar die het omgekeerde kunnen (Haal Centraal API's creëren bovenop een StUF koppelvlak).

Voor het behoud van SBS als StUF translatie middel geldt dat dit vermoedelijk de minst arbeidsintensieve route is, het past ook bij de lijn nieuw naast oud. Nadeel is echter dat SBS blijvend moet worden onderhouden.

Impact

- Het wegvallen van ondersteuning voor StUF leidt tot het verstoren van gemeentelijke processen.

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

- Haal Centraal BRP vertalen naar StUF via (op volgorde van voorkeur):
 - o API Gateway (geniet de voorkeur)
 - o Enterprise Service Bus.
 - o Los Component.
- StUF aan blijven bieden via het huidige SBS systeem.

Legacy applicaties

Het inrichten of behouden van een StUF koppelvlak naast de Haal Centraal BRP-API is een tijdelijke maatregel. Dat betekent dat alle afnemers van BRP-gegevens op termijn moeten overstappen op de Haal Centraal BRP-koppeling.

Het is de vraag of dit voor alle afnemers uitvoerbaar of financieel haalbaar is. Onduidelijk is of er met leveranciers contractueel afspraken zijn gemaakt over het ondersteunen van Haal Centraal BRP-API. Daarnaast staat StUF nog op de GEMMA standaarden lijst. Ook zijn maatwerk applicaties gebouwd in opdracht van de Gemeente Rotterdam. Het is de vraag of er voldoende kennis beschikbaar is om de applicatie bij te werken naar de Haal Centraal BRP-API.

Momenteel vindt een verschuiving plaats naar een Haven (VNG Cloud Standaard) georiënteerd Common Ground landschap van applicaties. Het is de vraag welke huidige applicaties binnen dit landschap gehandhaafd blijven en of investeren in doorontwikkeling in deze applicaties zinnig is.

Dit maakt het waarschijnlijk dat StUF niet direct uitgefaseert kan worden. De huidige situatie is dat SBS zelf drie verschillende StUF-standaarden ondersteunt. Dit benadrukt het beeld dat applicaties niet snel meegaan naar nieuwe standaarden.

Impact:

- Het niet weg of bijwerken van legacy applicaties betekent het in stand houden van StUF. Daarmee zijn kosten en privacyrisico's verbonden.

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

- In kaart brengen van alle legacy applicaties.
- Per legacy applicatie een end of life of transitiedatum vaststellen.
- Ondersteuning voor StUF zien als standaard onderdeel van een nieuw ecosysteem (zie Backwards compatibility).
- Actief lifecyclemanagement

Gecentraliseerd opslaan van verwerkingen

Momenteel zijn binnen de gemeente Rotterdam applicaties zelf verantwoordelijk voor het bijhouden van hun verwerkingen. Daarnaast houden databronnen bij welke gegevens ze aan welke afnemer hebben verstrekt. In theorie is daarmee een keten te vormen waarmee wordt gevolgd hoe gegevens zijn gebruikt. In de praktijk blijken afnemers gegevens zelf ook door te leveren. Daarmee is het houden van het overzicht op een keten van verwerkingen (verwerkingsketen) onmogelijk. De grote hoeveelheid aan afnemers draagt hier verder aan bij. Haal Centraal heeft als doel om makkelijker te kunnen koppelen dan StUF-BG. De verwachting is dan ook dat met de Haal Centraal BRP-API het aantal afnemers toeneemt. Het data bij de bron principe zal ook leiden tot meer bevestigingen vanuit deze afnemers.

De verwerkingsketen moet vanuit de AVG inzichtelijk worden gemaakt op verzoek van inwoners. Dit gebeurt momenteel handmatig en is arbeidsintensief. De invoer van de Haal Centraal BRP-API zou dit proces arbeidsintensiever maken.

Op dit moment loopt er binnen Rotterdam een project voor het centraliseren van verwerkingslogging. Om te voorkomen dat de arbeidslast op privacy officers toeneemt moet de Haal Centraal BRP-API hierop aansluiten.

Impact

- Mogelijke verslechtering, de Haal Centraal BRP-API zou indirect tot een toename van afnemers en bevestigingen kunnen leiden. Bij decentrale logging neemt de werkdruk op privacy officers daarbij toe.
- Op dit moment maakt SBS ook geen gebruik van de centrale loggingsvoorziening.

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

- Haal Centraal BRP-API bevestigingen loggen in het centrale verwerkingsregister, binnen de gemeente.
- Uitbreiden van detailniveau (format) van de logging met proces en gebruikers identificatie.
- Gebruik van centrale verwerkingslogging als harde voorwaarde neerleggen binnen het Rotterdamse applicatielandschap.

Governance

Data bij de bron resulteert in exponentieel meer bevestigingen

Het omschakelen naar de Haal Centraal BRP-API betekent dat vragen die momenteel intern gesteld worden voortaan extern gesteld worden aan het GBA-V. Dit betekent een toename in GBA-V-bevestigingen. Hieronder de cijfers van de huidige bevestigingen:

Soort bevestiging	Aantal bevestigingen 1-1-2021 t/m 14-11-2021
Totaal binnengemeentelijk	9.664.444
Totaal buitengemeentelijk	7.153.902
Totaal kennisgevingen	810.240
Totaal buitengemeentelijk via TenT	290.479
Totaal aantal berichten	17.919.065

Dat betekent bij een overschakeling van SBS naar Haal Centraal BRP een toename van 41,5 % in bevestigingen op het GBA-V gebaseerd op 11 maanden. Daarnaast leidt het verder doorvoeren van de gedachte “data bij de bron” in de toekomst tot andere berichten patronen en daarmee meer bevestigingen op de BRP. Deze twee factoren dragen bij tot een zeer forse stijging in bevestigingen op het GBA-V.

Bevestigingen worden door RvIG per staffel in rekening gebracht aan gemeenten. Op dit moment hanteert RvIG een coulancebeleid ten opzichte van Haal Centraal, maar heeft hierover nog geen uitspraken richting de toekomst gedaan. Het is dus mogelijk dat het gebruik van de Haal Centraal BRP-API tot een aanzienlijke kosteninflatie aan de kant van Rotterdam gaat leiden. Ten aanzien van dit risico is het belangrijk om richting Haal Centraal en RvIG te blijven benoemen dat de nieuwe werkwijze niet tot disproportionele kosten mag leiden. Het is verstandig om naar vormen van caching (tijdelijke opslagplaats of buffer) te kijken als het beperken van de hoeveelheid bevestigingen op het

GBA-V. De toename van bevragen geldt niet alleen voor de Haal Centraal BRP-API maar in alle situaties waar "Data bij de bron" wordt toegepast. Zo ook bij bijvoorbeeld het BAG of het BRK.

Impact:

1. Het invoeren van de Haal Centraal BRP-API zonder goede afspraken met RvIG of beheersmaatregelen kan leiden tot fors hogere kosten.

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

1. Afspraken maken met RvIG over kosten van de Haal Centraal BRP-API.
2. Caching van PL's (Persoonslijsten) opnemen in de Rotterdamse middleware oplossing.
3. User story indienen voor ondersteuning van Caching opnemen in Haal Centraal BRP-API.

Operationele beschikbaarheid Haal Centraal API's

De Haal Centraal BRP-API creëert een afhankelijkheid met betrekking tot beschikbaarheid van een landelijke dienst. De ervaringen met vergelijkbare centrale bronnen zijn wisselend. De BAG-kadaster API (gehost door Kadaster) is bijvoorbeeld in een jaar tijd vier keer niet beschikbaar geweest, waarvan een keer bijna een gehele werkdag. Daarnaast zijn kritieke wijzigingen in de BAG API, die breuken in koppelvlakken opleverde, op zeer korte waarschuwing (minder dan 24 uur) of zelfs met kennisgeving achteraf doorgevoerd. Dit is niet automatisch verplaatsbaar naar Haal Centraal BRP-API (gehost door RvIG). Dit illustreert wel de mogelijke risico's. Het is op dit moment onduidelijk welke verwachtingen Rotterdam mag hebben op het gebied van een Service Level Agreement (SLA) met de RvIG.

Het wegvallen van de Haal Centraal BRP-API gedurende enige tijd is voor Rotterdam niet aanvaardbaar. Een mitigerende maatregel is om de middleware automatisch te laten uitwijken naar de lokale bron (BRP) of het GBA-V (via huidige bevestigingen) bij het niet beschikbaar zijn van de Haal Centraal BRP-API. Daarmee betekent een implementatie van Haal Centraal BRP-API ook automatisch een implementatie van GBA-V en de lokale BRP op de middleware.

Impact:

- Gemeente is niet in staat haar wettelijke taken uit te voeren omtrend de BRP.

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

1. Ingezette middleware oplossing dient een fallback optie te hebben op GBA-V en de lokale BRP.
2. Er dient een duidelijke SLA te zijn met RvIG.

Nieuw naast oud

Haal Centraal adviseert om tijdens de pilot (en een eventuele implementatie daarna) oude systemen te behouden. Ook voor de gemeente Rotterdam creëert dit veel veiligheid, het brengt echter ook nadelen met zich mee:

Nadelen:

- Kosten van SBS blijven.
- SBS moet Haal Centraal BRP als bron toevoegen.
- SBS moet gegevens ontsluiten van een API die voldoet aan Haal Centraal BRP kenmerken.
- Er loopt nog steeds berichtenverkeer via "oude systemen" daar waar je vanuit architectuur alles op de API Gateway wil hebben.

Daarnaast zijn er ook voordelen van het behouden van de oude systemen tijdelijk te behouden.

Voordelen:

- Er is minder afhankelijkheid van Haal Centraal BRP.
- Er is minder uitval van functionaliteit (b.v. 'bijzondere notificaties').
- Huidige GLO-handhaving blijft in stand.

Om deze voor- en nadelen tegen elkaar af te wegen kan worden gekeken naar eerdere implementaties in de gemeente Den Haag. Den Haag organiseert nieuw naast oud vanuit de API-gateway. Dit heeft een ruime voorbereiding en inrichtingstijd gekost, maar is inmiddels operationeel. Hierbij zijn de beoogde doelen, zoals logging en Identity & Access management behaald en wordt SBS uitgefaseerd.

Dat betekent dat het opvangen van gewenste oude functionaliteit op de API Gateway kan, maar ook een investering vraagt. Het behoud van SBS vraagt ook om een investering.

Impact:

- De transitiestap naar Haal Centraal BRP is kleiner.
- SBS moet worden doorontwikkeld.
- Kosten voor SBS blijven.
- Architectuur wordt ingewikkelder.

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

1. SBS Zo kort mogelijk behouden.

Doorontwikkelen Haal Centraal BRP-API

Hoewel de Haal Centraal BRP-API in haar huidige vorm bruikbaar is voor productie zijn er verbeterpunten. De onderliggende dataset van het GBA-V is wettelijk gekaderd. Er zijn echter twee uitbreidingen mogelijk die significante winst opleveren voor Rotterdam in de vorm van bruikbaarheid en privacy. Deze uitbreidingen kunnen worden uitgevoerd aan de hand van de huidige dataset:

- Vragen kunnen stellen aan de hand van (afgeleide) gegevens.
- Zoekprofielen conform wettelijke criteria.

Afgeleide gegevens (zoals leeftijd) vormen een aanzienlijke privacyverbetering. Het eerdergenoemde voorbeeld van een leeftijdscontrole aan de hand van leeftijd in plaats van geboortjaar vermindert de herleidbaarheid van verzonden gegevens. Het zou echter nog beter zijn als er geen persoonsgegevens worden verzonden. Dit vraagt om het kunnen stellen van ja/nee-vragen.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Is persoon X ouder dan Z (op datum Y)?
- Mag persoon X trouwen met persoon Y (op datum Y)?

Daarnaast zijn wettelijke criteria die afgeleide gegevens eisen. Een voorbeeld hiervan zijn "medeverhuizers" deze zijn wettelijk gedefinieerd aan de hand van kenmerken (zelfde adres, leeftijd, eerstegraad familie, bevoegd gezag). In de huidige situatie bevraagt een burgerzakenpakket de betrokken PL's (persoons lijsten) om vervolgens aan de hand van deze kenmerken de "medeverhuizers" te bepalen. Het kan dus voorkomen dat een PL al is opgehaald voordat is vastgesteld dat het PL geen geldige medeverhuizer betreft. Met andere woorden er is data opgevraagd zonder geldige doelbinding.

Het opnemen van deze wettelijke kenmerken als zoekmogelijkheden binnen de Haal Centraal BRP-API voorkomt dit.

Impact:

1. Het niet realiseren van doorontwikkeling is niet blokkerend voor de pilot.

Beheersmaatregelen (op volgorde van wenselijkheid):

- User story toevoegen voor afgeleiden antwoorden op Haal Centraal.
- User story indienen voor het uitbreiden van zoekmogelijkheden op Haal Centraal.

Bijlage 5: Over de schrijvers van het advies

Conduction is als leverancier betrokken bij de inrichting van Haal Centraal koppelvlakken bij zowel de gemeente 's-Hertogenbosch als bij Dimpact en begeleidt in beide gevallen ook de security audit (i.v.m. DigiD). Daarnaast zijn medewerkers van Conduction onderdeel van de Logius/VNG werkgroep “vernieuwing berichten standaard & notificaties”. Conduction faciliteert beproevingen van de logging standaard op de Common Ground voorbeeld gemeente Demodam. In een meer generieke context is Conduction betrokken bij een groot aantal Common Ground projecten en implementaties. Conduction heeft hierdoor ruime ervaring met de uitdagingen van Common Ground bij het in de praktijk brengen van deze projecten en implementaties in het algemeen en met “Haal Centraal” in het bijzonder.

Tevens ondersteunt Conduction Procura bij het Common Ground-proof en open source maken van haar burgerzaken-applicatie VrijBRP. Conduction is er daarom van overtuigd dat het over de expertise beschikt om deze opdracht tot een succesvol resultaat te brengen.

Daar waar nodig schaaft Conduction intern extra expertise op. Zo zijn medewerkers van Conduction bijvoorbeeld ook betrokken in de review groep van NLX, of als developer verbonden aan Signalen, SensRNet of OpenStad.